

Privātpersonu īpašuma apdrošināšanas noteikumi Nr. IP 01-2013

Saturs

I nodaļa. Terminu

1. Noteikumos lietotie vispārīgie termini.

II nodaļa. Īpašuma apdrošināšana

2. Īpašuma apdrošināšanas termiņu skaidrojumi.
3. Apdrošināšanas objekts.
4. Apdrošinājuma summa un apdrošināšanas objekta vērtība.
5. Apdrošinātie riski.
6. Papildu apdrošināšanas aizsardzības programma.
7. Apdrošinājuma ņēmēja, Apdrošinātā pienākumi.
8. Apdrošināšanas atlīdzības aprēķināšanas kārtība.
9. Atkalatgūtais īpašums.
10. Sevišķie izņēmumi īpašuma apdrošināšanā.

III nodaļa. Īres ieņēmumu apdrošināšana

11. Īres ieņēmumu apdrošināšanas noteikumi.
12. Apdrošināšanas objekts un apdrošinājuma summa.
13. Apdrošinātie riski.
14. Apdrošinājuma ņēmēja, Apdrošinātā pienākumi.
15. Zaudējumu atlīdzināšanas periods un apmērs.
16. Sevišķie izņēmumi īres ieņēmumu apdrošināšanā.

IV nodaļa. Būvniecības darbu apdrošināšana

17. Būvniecības darbu apdrošināšanas noteikumi.
18. Apdrošināšanas objekts un apdrošinājuma summa.
19. Papildu apdrošināšanas aizsardzības programma.
20. Apdrošinātie riski.
21. Apdrošinājuma ņēmēja, Apdrošinātā pienākumi.
22. Atlīdzināmie zaudējumi un atlīdzināšanas apmērs.
23. Sevišķie izņēmumi būvniecības darbu apdrošināšanā.

V nodaļa. Civiltiesiskās atbildības apdrošināšana

24. Civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas termiņu skaidrojumi.
25. Apdrošināšanas aizsardzības apjoms.
26. Atbildība kā nekustamā īpašuma īpašniekam vai īrniekam.
27. Atbildība kā būvētājam.
28. Līdzapdrošinātās personas.
29. Pienākumi, iestājoties apdrošināšanas gadījumam.

30. Atlīdzināmais zaudējums un priekšnosacījumi apdrošināšanas atlīdzības izmaksai.

31. Sevišķie izņēmumi civiltiesiskās atbildības apdrošināšanā.

VI nodaļa. Nelaiemes gadījumu apdrošināšana

32. Nelaiemes gadījumu apdrošināšanas termiņu skaidrojumi.
33. Apdrošināšanas objekts.
34. Apdrošināšanas aizsardzības apjoms.
35. Personas, kuras nav apdrošināmas.
36. Apdrošināšanas aizsardzības darbības termiņš un teritorija.
37. Apdrošinātāja un Apdrošinātā tiesības un pienākumi, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, un to nepildīšanas sekas.
38. Atlīdzība paliekošas invaliditātes gadījumā.
39. Atlīdzība nāves gadījumā.
40. Atlīdzība kaulu lūzumu gadījumos.
41. Atlīdzība traumu gadījumos.
42. Apdrošināšanas atlīdzības samazināšana.
43. Sevišķie izņēmumi nelaiemes gadījumu apdrošināšanā.

VII Vispārīgie noteikumi

44. Apdrošināšanas saistības.
45. Apdrošināšanas līguma spēkā stāšanās kārtība.
46. Līguma darbības termiņš, līguma izbeigšana un apdrošināšanas prēmijas atlikuma izmaksāšana.
47. Distances līguma noslēgšana.
48. Apdrošinājuma ņēmēja, Apdrošinātā pienākumi.
49. Lēmums par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu vai tās atteikumu.
50. Vispārīgie izņēmumi.
51. Personas datu apstrāde un cita informācija.
52. Strīdu izskatīšanas kārtība.

Izlasiet uzmanīgi visu apdrošināšanas līgumu, lai noskaidrotu tiesības, pienākumus un to, kam nav apdrošināšanas seguma (aizsardzības). Vārdiem un jēdzieniem, kuriem ir īpaša nozīme, skaidrojums dots nodaļā "Termini".

I nodaļa. Termini

1. pants. Noteikumos lietotie vispārīgie termini.

Apdrošinātājs – ERGO Insurance SE, reģistrēta Igaunijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr. 10017013, juridiskā adrese: A.H. Tammsaare tee 47, Tallinā, Igaunijā, kuru Latvijas Republikā pārstāv ERGO Insurance SE Latvijas filiāle, vienotais reģ. Nr. 40103599913, juridiskā adrese Skanstes iela 50, Rīga, LV-1013.

Apdrošinājuma ņēmējs – juridiskā vai fiziskā persona, kas noslēdz apdrošināšanas līgumu ar Apdrošinātāju.

Apdrošinātais – apdrošināšanas polisē norādītā persona, kuras labā ir noslēgts apdrošināšanas līgums un/vai kurai ir apdrošināmā interese.

Apdrošināšanas līguma darbības periods – apdrošināšanas polisē norādītais apdrošināšanas līguma darbības laiks, kurā apdrošināšanas līgums ir spēkā.

Apdrošinātais risks – apdrošināšanas polisē paredzēts no Apdrošinātā gribas neatkarīgs pēkšņs un neparedzēts notikums, kura iestāšanās iespējama nākotnē.

Apdrošināmā interese – Apdrošinātā interese neciest zaudējumus – tiesiskās attiecības, uz kā pamata Apdrošinātajam nāktos ciest zaudējumus, iestājoties apdrošināšanas gadījumam.

Apdrošināšanas objekts – apdrošināšanas polisē un tās pielikumos norādītais apdrošinātais īpašums un/vai interese neciest zaudējumus, ievērojot līguma noteikumus.

Apdrošināšanas gadījums – ar apdrošināto risku cēloņsakarīgi saistīts notikums, kuram iestājoties, paredzēta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa atbilstoši apdrošināšanas līgumam.

Apdrošinājuma summa – naudas summa, par kādu ir apdrošināts Apdrošināšanas objekts.

Apdrošinātie izdevumi – izdevumi par nodrošināmajiem pakalpojumiem atbilstoši apdrošināšanas līgumam.

Pašrisks – naudas izteiksmē vai procentos izteikts zaudējuma apmērs, ko katrā apdrošināšanas gadījumā uzņemas Apdrošinājuma ņēmējs un kas tiek atskaitīts no Apdrošinātajiem zaudējumiem.

Apdrošināšanas prēmija – apdrošināšanas polisē noteiktais maksājums par apdrošināšanu.

Distances līgums – apdrošināšanas līgums, kas noslēgts, izmantojot distances saziņas līdzekļu starpniecību (internetu, elektronisko pastu, tālruni vai citus informācijas apmaiņas līdzekļus).

Apdrošināšanas pieteikums – Apdrošinātāja noteikta parauga dokuments, kuru Apdrošinājuma ņēmējs aizpilda, lai informētu to par faktiem, kas nepieciešami apdrošinātā riska iestāšanās iespējamības novērtēšanai un kas ir svarīgi, noslēdzot Apdrošināšanas līgumu.

Apdrošināšanas līgums – Apdrošinātāja un Apdrošinājuma ņēmēja vienošanās par apdrošināšanas nosacījumiem. apdrošināšanas līgums sastāv no:

- apdrošināšanas pieteikuma;
- apdrošināšanas polises;
- Apdrošinātāja apstiprinātiem rakstiskiem apdrošināšanas noteikumiem;

- apdrošināšanas polises sevišķajiem noteikumiem, ja tādi tiek izmantoti;

kā arī visiem Apdrošināšanas līguma grozījumiem un papildinājumiem, par kuriem līdzēji rakstveidā vienojas apdrošināšanas līguma darbības laikā. Minētie dokumenti veido Apdrošināšanas līgumu, kas ir jāaplūko tikai un vienīgi kā vienots kopums.

Apdrošināšanas atlīdzības pieteikums – Apdrošinātāja noteiktā parauga dokuments, kuru Apdrošinātais iesniedz Apdrošinātajam, lai saņemtu apdrošināšanas atlīdzību saskaņā ar noslēgto apdrošināšanas līgumu. Pieteikuma forma pieejama arī www.ergo.lv.

II nodaļa. Īpašuma apdrošināšana

2. pants. Īpašuma apdrošināšanas terminu skaidrojumi.

Apdrošināšanas vieta – polisē norādītā apdrošinātā objekta adrese Latvijas Republikā.

Apdrošinājuma ņēmējam īpašuma apdrošināšanā tiek pielīdzinātas personas, kuras dzīvo viņa dzīvojamās telpās ar viņa piekrišanu vai ir pilnvarotas veikt apdrošināto īpašumu uzraudzību vai apsaimniekošanu, vai arī ja Apdrošinājuma ņēmējs nodevis apdrošināto īpašumu šo personu lietošanā vai īrē. Šo personu darbība vai bezdarbība seku ziņā tiek pielīdzināta paša Apdrošinājuma ņēmēja rīcībai.

Apdrošinājuma summa – noteiktā naudas summa, par kādu ir apdrošināts objekts. Apdrošinājuma summu norāda kā Apdrošinātāja atbildības limitu jeb maksimāli izmaksājamās apdrošināšanas atlīdzības apmēru.

Pastāvīgi apdzīvots īpašums – Apdrošinātais nekustamais īpašums tiek uzskatīts par pastāvīgi apdzīvotu un tajā esošajam kustamajam īpašumam apdrošināšanas aizsardzība ir spēkā tikai tad, ja tas atbilst visiem sekojošajiem kritērijiem:

- a) Apdrošinājuma ņēmējs vai Apdrošinātais apseko īpašumu ne retāk kā vienu reizi 30 dienās;
- b) tam ir elektroenerģijas pieslēgums;
- c) tajā ir ierīkota darba kārtībā esoša apkures sistēma;
- d) tas ir aprīkots ar sadzīvē nepieciešamajām lietām (mēbeles, trauki, galda piederumi u.tml. lietām).

Ēkas jaunvērtība – ēkas atrašanās vietai raksturīgās jaunceltnes būvniecības izmaksas, ieskaitot samaksu arhitektam, kā arī citas konstruēšanas un plānošanas izmaksas.

Dzīvokļa jaunvērtība – būvniecības izmaksas, lai atjaunotu dzīvokli tādā kvalitātē un apjomā, kādā tas bijis apdrošināšanas gadījuma iestāšanās dienā.

Kustamā īpašuma jaunvērtība – naudas summa, kas ir nepieciešama, lai iegādātos jaunu tāda paša veida īpašumu, tādā pašā kvalitātē, nepārsniedzot zemāko jauna īpašuma cenu tirgū dienā, kad noticis apdrošināšanas gadījums.

Tirgus vērtība – novērtējuma dienā noteiktā naudas summa, par kādu īpašumam būtu jāpāriet no viena īpašnieka pie otra darījuma rezultātā starp labprātīgu pārdevēju un pircēju, pieņemot, ka katra no pusēm rīkojas bez piespiešanas, iepriekš apzinot īpašuma reālo stāvokli un vērtību konkrētajā brīdī.

Pašreizējā vērtība – naudas summa, kas ir nepieciešama, lai iegādātos līdzvērtīgu pēc nolietojuma un vecuma tāda paša veida īpašumu, tādā pašā kvalitātē, nepārsniedzot zemāko

īpašuma tirgus cenu apdrošināšanas gadījuma iestāšanās dienā.

Apdrošināšanas atlīdzība – apdrošinājuma summa, tās daļa vai cita par apdrošināšanas gadījumu izmaksājamā summa vai nodrošināmie pakalpojumi (apdrošinātā īpašuma atjaunošana vai aizstāšana) atbilstoši apdrošināšanas līgumam.

Apdrošinātie zaudējumi – par apdrošināšanas gadījumu izmaksājamā naudas summa atbilstoši apdrošināšanas līgumam, pirms pašriskā atskaitīšanas.

3. pants. Apdrošināšanas objekts.

3.1. Apdrošināšanas objekts ir apdrošināšanas līgumā norādītais nekustamais īpašums:

3.1.1. **ēka.** Ja apdrošināšanas līgumā kā apdrošināšanas objekts norādīta ēka, tad apdrošinātas ir ar zemi stacionāri saistītas ēkas konstrukcijas, ēkas ārējā un iekšējā apdare un iebūvētas ūdensapgādes, kanalizācijas sistēmas, santehnika, apkures sistēma (t.sk. zemes siltumsūkņa sistēma), baseins, gāzes apgādes sistēma, ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēma, elektroinstalācija, ieskaitot iebūvētus telpu apgaismes ķermeņus un elektroinstalācijas apdares elementus, nekustamajā īpašumā stacionāri fiksētais logu, durvju, sienu, balkonu un lodžiju stiklojums (t.sk. stiklojuma pārklājums), ieskaitot to stiprinājumus un rāmjus, kas ir nekustamā īpašuma konstruktīva sastāvdaļa. Saules baterijas vai vēja ģeneratori ir apdrošināti ar nosacījumu, ja par to ir atsevišķa vienošanās apdrošināšanas līgumā;

3.1.2. **dzīvoklis.** Ja apdrošināšanas līgumā kā apdrošināšanas objekts ir norādīts dzīvoklis, tad apdrošināti ir dzīvokļa konstruktīvie elementi, kas ir dzīvokļa neatņemama sastāvdaļa (griesti, sienas, starpsienas, grīda) un telpu iekšējā apdare, nekustamajā īpašumā stacionāri fiksētais logu, durvju, sienu, balkonu un lodžiju stiklojums (t.sk. stiklojuma pārklājums), ieskaitot to stiprinājumus un rāmjus, kas ir nekustamā īpašuma konstrukcijas sastāvdaļa. Ja apdrošinātais dzīvoklis atrodas mansardā, tad apdrošināta ir arī jumta daļa, kas ir šī dzīvokļa konstruktīvais elements.

3.1.3. **telpu iekšējā apdare** ir dzīvokļa būtiskās sastāvdaļas, ko var mainīt vai noņemt tā, lai nemainītos ēkas ārējais izskats, netiktu skartas citu ēkas īpašnieku intereses un netiktu bojātas ēkas konstrukcijas (t.i., sienas, starpsienas, starpstāvu pārsegumi un jumta konstrukcijas):

- a) sienu un griestu apdare līdz ēkas konstrukcijām, grīdas un neatdalāmi piestiprināti grīdu segumi, šajās telpās esošas kāpnes, logi, durvis, iebūvētas krānsnis, kamīni un plītis;
- b) apdrošinātajā dzīvoklī iebūvētas un to ekspluatācijai funkcionāli nepieciešamas inženierkomunikāciju sistēmas līdz dzīvokļa norobežojošo konstrukciju savienojumam ar kopīpašumā esošām telpām:

ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas, santehnika, apkures sistēma, gāzes apgādes sistēma, ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēmas, elektroinstalācija, ieskaitot iebūvētus telpu apgaismes ķermeņus un elektroinstalācijas apdares elementus;

c) apdrošinātā dzīvokļa iekšienē iebūvētas sistēmas bez pārvietojamām daļām līdz dzīvokļa norobežojošo konstrukciju savienojumam ar kopīpašumā esošām telpām.

3.1.4. Ja apdrošināšanas līgumā nav papildu vienošanās, tad apdrošināts ir tikai tāds nekustamais īpašums, kas ir nodots ekspluatācijā, un ja apdrošinātajā objektā ir pabeigti celtniecības un remontdarbi, neieskaitot telpu kosmētisko remontu:

- a) nodots ekspluatācijā – būvvaldes izdots rakstisks apstiprinājums par būves atbilstību ekspluatācijai;
- b) celtniecības darbi un remontdarbi – darbi, kuru veikšanai saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem nepieciešams saņemt būvatļauju.

3.2. Apdrošināšanas objekts ir apdrošināšanas līgumā norādītais kustamais īpašums – iedzīve ar sarakstu, kas pievienots apdrošināšanas polisei, un/vai iedzīve bez saraksta dzīvojamā ēkā, dzīvoklī un/vai saskaņā ar drošības programmu. Apdrošināta ir iedzīve, kas ir Apdrošinātā īpašumā vai arī lietošanā un tiek izmantota mājāsaimniecības vajadzībām. Iedzīve, saskaņā ar šo apdrošināšanas līgumu ir:

3.2.1. **mājsaimniecības iedzīve** – mēbeles (t.sk. iebūvētas), apģērbs, sadzīves tehnika, interjera rotāšanas elementi un cita iedzīve.

3.2.2. **īpaši vērtīgas un unikālas lietas**, kas šī apdrošināšanas līguma izpratnē ir:

- a) pērles, visi izstrādājumi no dārgmetāliem, dārgakmeņiem vai pusdārgakmeņiem;
- b) dabīgās kažokādas apģērbi;
- c) gleznas – pabeigti, unikāli glezniecības darbi ar pastāvīgu māksliniecisko vērtību: tām ir noteikts autors un nosaukums, tās ir veidotas noteiktā tehnikā, laika posmā un izmērā;
- d) reģistrēti ieroči;
- e) īpaši vērtīgi, unikāli un antikvāri priekšmeti, kuriem ir mākslinieciska vērtība un kas izgatavoti ne agrāk kā pirms 70 gadiem;
- f) pastmarkas, kolekciju monētas, medaļas un citas kolekcijas.

3.3. Īpaši vērtīgu un unikālu lietu apdrošināšanas vērtība tiek noteikta saskaņā ar iegādi apliecinošu dokumentu vai sertificēta eksperta vērtējumu.

3.4. Ja nekustamais īpašums netiek pastāvīgi apdzīvots, tad nekustamais īpašums un kustamais īpašums tajā ir apdrošināti tikai ar nosacījumu, ja par to ir papildu vienošanās apdrošināšanas līgumā.

4. pants. Apdrošinājuma summa un apdrošināšanas objekta vērtība.

- 4.1. Apdrošināšanas līgumā atsevišķi tiek norādīta nekustamā un kustamā īpašuma apdrošinājuma summa. Apdrošinājuma ņēmējs ir atbildīgs par norādītās apdrošinājuma summas atbilstību apdrošināšanas objekta vērtībai. Apdrošinājuma summa nedrīkst pārsniegt apdrošinātā objekta vērtību.
- 4.2. Nekustamā īpašuma apdrošinājuma summa var tikt noteikta jaunvērtībā, ja tā nolietojums nepārsniedz 50%, vai pašreizējā vērtībā, ja nolietojums pārsniedz 50%. Pašreizējā vērtība tiek aprēķināta, no jaunvērtības atņemot nolietojumu.
- 4.3. Dzīvokļa apdrošinājuma summa var tikt noteikta arī kā tā tirgus vērtība.
- 4.4. Kustamā īpašuma (mājsaimniecības iedzīves) apdrošinājuma summa var tikt noteikta kā jaunvērtība. Apdrošināšana jaunvērtībā ir spēkā tiem mājsaimniecības priekšmetiem, kuru iegādes vecums nepārsniedz 10 gadus.
- 4.5. Apdrošinājuma apjoms attiecībā uz kustamo īpašumu (mājsaimniecības iedzīvi), kas tiek apdrošināta bez saraksta, tiek noteikts kā pirmā riska summa. Pirmā riska summa ir apdrošināšanas atlīdzības izmaksas robeža, līdz kurai tiek segti faktiskie radušies zaudējumi, nepiemērojot zemapdrošināšanas nosacījumus.
- 4.6. Jebkura iedzīves vienība, kuras vērtība uz apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdi pārsniedz 4000 EUR vai atbilstošu summu citā valūtā pēc Latvijas Bankas noteiktā valūtas kursa, ir jāuzrāda apdrošināšanas līgumā. Ja šī vienība nav uzrādīta apdrošināšanas līgumā, tad maksimālais atlīdzības apmērs šai vienībai tiek ierobežots līdz 4000 EUR.
- 4.7. Apdrošināšanas līgums, saskaņā ar kuru izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība par apdrošināšanas objektu, pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas paliek spēkā līdz apdrošināšanas līgumā norādītā datuma beigām, izņemot gadījumus, ja:
 - 4.7.1. Apdrošinātājs ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību pilnā apmērā par apdrošināšanas līgumā norādīto apdrošināto objektu, tad attiecībā uz šo objektu apdrošināšanas līguma darbība beidzas līdz ar atlīdzības segšanas brīdi bez atsevišķa paziņojuma nosūtīšanas;
 - 4.7.2. Apdrošinātājs ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību par kustamo īpašumu un ar dokumentiem netiek pierādīta cita līdzvērtīga kustamā īpašuma iegāde, tad apdrošināšanas aizsardzība noslēgtā apdrošināšanas līguma darbības laikā uz minēto kustamo īpašumu, par kuru izmaksāta atlīdzība, nav spēkā.

5. pants. Apdrošinātie riski.

- Apdrošinātājs atlīdzina apdrošinātajam objektam nodarītus zaudējumus vai bojājumus, iestājoties kādam no uzskaitītajiem apdrošinātajiem riskiem, ja par to ir atbilstošs ieraksts polisē:
- 5.1. **Uguns risku gadījumu apdrošināšana:**
 - 5.1.1. ugunsgrēks – uguns, kas izcēlusies ugunij neparedzētā vietā, vai uguns, kas izcēlusies no ugunij paredzētas vietas un spēj pati izplatīties tālāk. Tiek atlīdzināts arī dūmu, sodrēju un uguns dzēšanas seku radītais kaitējums apdrošināšanas objektam, ja to cēlonis ir bijis ugunsgrēks;
 - 5.1.2. eksplozija – tādu spēku pēkšņa izpausme, kas balstās uz gāzu vai tvaiku izplešanās tieksmi. Trauka (katla, cauruļvadu u.c.) eksplozija ir tikai tad, ja tā sienas tiek sabojātas tādā mērā, ka notiek spiediena atšķirību izlīdzināšanās starp trauka iekšieni un apkārtējo vidi;
 - 5.1.3. zibens spēriens – tieša zibens izlāde gruntsgabalā, uz kura atrodas apdrošinātais īpašums;
 - 5.1.4. vadāma lidaparāta, tā daļu vai tā kravas uzkrāšana vai trieciens.
 - 5.2. **Ūdensvada avārijas gadījumu apdrošināšana:**
 - 5.2.1. avārijas dēļ notikusi šķidruma vai tvaika noplūde no sadzīves tehnikas, kas saistīta ar ūdensapgādi, kā arī no ēkas iekšpusē iebūvētām ūdens apgādes, kanalizācijas, lietus notekūdeņu, apkures, gaisa kondicionēšanas un ventilācijas iekārtām, ugunsdrošības sistēmām un to cauruļvadiem;
 - 5.2.2. Apdrošinātājs vienu reizi apdrošināšanas līguma darbības perioda laikā atlīdzina zaudējumus par 5.2.1. punktā minētajiem šķidruma noplūdes riskiem, kas notikuši pastāvīgi apdzīvotā apdrošinātā ēkā vai dzīvoklī, ja tie radušies sala iedarbības rezultātā;
 - 5.2.3. Apdrošinātājs vienu reizi apdrošināšanas līguma darbības perioda laikā atlīdzina zaudējumus, kurus izraisījusi trešās personas darbības vai bezdarbības dēļ notikusi šķidruma vai tvaika noplūde no šo noteikumu 5.2.1. punktā uzskaitītajām iekārtām, sistēmām un to cauruļvadiem.
 - 5.3. **Dabas stihiju radīto zaudējumu apdrošināšana:**

Apdrošinātājs un Apdrošinājuma ņēmējs vienojas, ka dabas stihijas riska iestāšanās konstatēšanai tiks izmantoti apdrošināšanas vietas tuvāk esošās VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" stacijas fiksētie dati.

 - 5.3.1. vētra – meteoroloģisku apstākļu izraisīta gaisa plūsmas tieša iedarbība uz apdrošināto objektu, ja vēja brāzmas ir ne mazākas kā 18 m/s;
 - 5.3.2. krusa – nokrišņi ledus gabaliņu veidā;
 - 5.3.3. sniega slodze – stiprs sniegš, kad 12 stundu vai īsākā laikā nokrīt 20 cm un vairāk sniega, kā rezultātā sniega vai ledus svars snigšanas laikā vai 5 diennakšu laikā pēc snigšanas sagrauj vai sabojā ēkas jumta pārsegumu, konstrukcijas, notekcaurules;
 - 5.3.4. plūdi – apdrošināšanas vietas applūšana ar ūdeni, tam pārplūstot pār dabisko ūdenstilpņu (upes, ezera, jūras) krastiem neparedzamu plūdu dēļ;

- 5.3.5. zemestrīce – dabiskas zemes garozas svārstības, kuru stiprums pēc Rihtera skalas ir vismaz 4 balles.
- 5.4. **Trešo personu prettiesiskas rīcības rezultātā radīto zaudējumu apdrošināšana:**
- 5.4.1. zādzība ar ielaušanos – tīša prettiesiska svešas mantas paņemšana, personai ielaužoties apdrošinātajā objektā. Ielaušanās ir notikusi, ja persona izmantojusi pielāgotas atslēgas, mūķīzerus vai citas palīgierīces slēdzeņu vai norobežojumu likvidēšanai vai ielauzusies aizslēgtajā apdrošināšanas objektā;
- 5.4.2. laupīšana – uzbrukums Apdrošinājumaņēmējam vai kādam no viņam pielīdzinātajām personām, pielietojot vardarbību vai vardarbības draudus ar mērķi iegūt materiālu labumu;
- 5.4.3. vandālisms – tīša rīcība ar nolūku bojāt vai iznīcināt apdrošināto īpašumu. Ēkas vai dzīvokļa ārpusē, pie ēkas vai žoga piestiprināto daļu zādzība ir uzskatāma par apdrošināšanas gadījumu arī tad, ja nav ielaušanās pēdu;
- 5.4.4. Apdrošinātājs vienu reizi apdrošināšanas līguma darbības perioda laikā atlīdzina zaudējumus par 5.4.3. punktā minēto risku attiecībā uz zaudējumiem vai bojājumiem, kas radušies apdrošināšanas objekta apzīmēšanas vai apkrāsošanas (t.sk. grafiti) rezultātā. Izmaksājamās apdrošināšanas atlīdzības apmērs tiek ierobežots ar 2% no kopējās apdrošinājuma summas;
- 5.4.5. Īpašuma bojāšana transportlīdzekļa uzbraukšanas rezultātā;
- 5.5. **stiklojuma visu risku apdrošināšana.** Izdevumi par nekustamā īpašuma stiklojumam nodarītiem zaudējumiem tā saplīšanas (sasišanas) rezultātā. Nekustamā īpašuma stiklojums ir apdrošināts tikai tad, ja tas atrodas tam paredzētajā vietā saskaņā ar ēkas vai dzīvokļa projektu. Demontētas vai atvienotas daļas nav apdrošinātas.

6. pants. Papildu apdrošināšanas aizsardzības programma.

- 6.1. Apdrošināšanas aizsardzības 6. pantā uzskaitītais segums ir apdrošināts, ja par to ir norāde apdrošināšanas līguma drošības programmā un par to ir samaksāta apdrošināšanas prēmija. Apdrošināšanas atlīdzība katrā apdrošināšanas gadījumā un apdrošināšanas periodā kopā ir ierobežota saskaņā ar apdrošināšanas līguma drošības programmā norādītiem limitiem.
- 6.2. Apdrošinātājs atlīdzina Apdrošinātajam sekojošus saprātīgus, pamatotus un pierādāmus izdevumus, lai ierobežotu apdrošināšanas gadījuma rezultātā radušās sekas vai novērstu iespējamus turpmākos zaudējumus:
- 6.2.1. **bojājuma vietas uzkopšanas izdevumi.** Izdevumi par uzkopšanu, ieskaitot drupu nojaukšanu, par gruvešu un citu atlieku nogādāšanu tuvākajā izgāztuvē un izgāšanu vai iznīcināšanu. Izmaksājamās

- apdrošināšanas atlīdzības apmērs tiek ierobežots līdz 10% no zaudējuma summas;
- 6.2.2. **pārvietošanas un sargāšanas izdevumi.** Izdevumi, kas radušies, ja apdrošinātā objekta atjaunošanas vai atkal iegūšanas nolūkā citas lietas jāpārvieto vai jāsargā (pārvietošanas un sargāšanas izdevumi). Izmaksājamās apdrošināšanas atlīdzības apmērs tiek ierobežots līdz 10% no zaudējuma summas:
- a) pārvietošanas izdevumi ir izmaksas iekārtu demontēšanai vai remontam, ēku daļu izlaušanai, nojaukšanai vai uzcelšanai no jauna, vai atvērumu paplašināšanai;
- b) sargāšanas izdevumi ir izmaksas par apdrošinātā īpašuma sargāšanu apdrošināšanas vietā vai apsargāšanu citā teritorijā pēc tā pārvietošanas;
- 6.2.3. **iedzīves transportēšanas un uzglabāšanas izdevumi.** Izdevumi par iedzīves transportēšanu un uzglabāšanu noliktavā, ja apdrošinātais, pastāvīgi apdzīvotais nekustamais īpašums apdrošināšanas gadījuma rezultātā kļuvis neapdzīvojams un nav iespējama iedzīves uzglabāšana kādā šim mērķim piemērotā īpašuma daļā. Izmaksas tiek segtas līdz laika brīdim, kad īpašums atkal ir apdzīvojams vai ir iespējama mantu uzglabāšana kādā šim mērķim piemērotā īpašuma daļā.
- 6.3. Apdrošinātājs atlīdzina Apdrošinātajam sekojošus saprātīgus, pamatotus un pierādāmus izdevumus:
- 6.3.1. **viesnīcas vai citas līdzvērtīgas dzīvojamās platības izdevumi.** Izdevumi par viesnīcas vai citas līdzvērtīgas dzīvojamās platības (ēkas vai dzīvokļa) īri, ja, apdrošināšanas gadījuma rezultātā apdrošinātais, pastāvīgi apdzīvotais īpašums kļuvis pilnībā nepiemērots dzīvošanai (t.i., apdrošināšanas gadījuma seku likvidēšanai remonts jātaisa vismaz 40% no mājokļa kopējās platības vai kādā no sanitārajām telpām, ja tās ir vienīgās apdrošinātajā mājoklī). Papildu nosacījumi:
- a) Apdrošinājumaņēmēja pienākums ir izvēlēto viesnīcu vai dzīvojamo platību un tās īres maksu iepriekš rakstiski saskaņot ar Apdrošinātāju;
- b) apdrošināšanas izdevumi tiek segti līdz termiņam, kas nepārsniedz vienu mēnesi pēc apdrošinātā īpašuma atjaunošanas vai arī vienu mēnesi pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas, ja Apdrošinātājs izdevumus ir sedzis naudas izteiksmē un nepārsniedzot maksimālo izdevumu segšanas periodu – 12 mēnešus;
- 6.3.2. **mājupceļa izdevumi.** Transporta izdevumi, ja Apdrošinājumaņēmējam steidzami jāatgriežas apdrošināšanas vietā no atpūtas ceļojuma ārzemēs pirms atpūtas ceļojuma beigām. Papildu nosacījumi:
- a) atpūtas ceļojums ir Apdrošinājumaņēmēja nepārtraukta prombūtne, kas ilgst vismaz 7 dienas, bet ne vairāk kā 4 nedēļas;
- b) apdrošināšanas aizsardzība ir spēkā, ja mājupceļa izdevumi ir saskaņoti ar Apdrošinātāju (saņemts akcepts).

- 6.4. Iestājoties kādam no šajā pantā uzskaitītajiem riskiem, Apdrošinātājs atlīdzina apdrošināšanas objektam nodarītus izdevumus:
- 6.4.1. **pārspriegums.** Izdevumi par īpašumu, kas bojāts pārsprieguma rezultātā;
- 6.4.2. **ūdens noplūde no akvārija un ūdens gultām.** Izdevumi, kurus radījis no akvārija vai ūdens gultām noplūdis ūdens. Izmaksas par bojāto akvāriju, tā saturu vai ūdens gultu netiek segtas;
- 6.4.3. **cauruļvadu nosprostojums.** Izdevumi par kanalizācijas cauruļu aizsprostojuma novēršanu pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās;
- 6.4.4. **sadursme.** Izdevumi par apdrošināšanas objektam nodarītajiem zaudējumiem, kurus izraisījusi transportlīdzekļa uzbraukšana;
- 6.4.5. **koku, mastu, stabu uzkrīšana.** Izdevumi par apdrošināšanas objektam nodarītajiem zaudējumiem, kurus izraisījusi koku, mastu, stabu vai to daļu brīva nogāšanās gravitācijas spēku rezultātā un kuru nav izraisījusi cilvēku darbība, uzkrītušā objekta fiziska nolietojšanās vai kāds ilgstošs bojāšanās process (piem., trūdēšana, pūšana, korozija);
- 6.4.6. **aplūšana.** Apdrošinātājs vienu reizi apdrošināšanas līguma darbības perioda laikā, atlīdzina zaudējumu, kuru izraisījusi šķidruma vai tvaika noplūde Apdrošinājuma ņēmēja vai Apdrošinātā vieglas neuzmanības dēļ.
- 6.5. Iestājoties apdrošināšanas gadījumam attiecībā uz nekustamo īpašumu, Apdrošinātājs atlīdzina sekojošus saprātīgus, pamatotus un pierādāmus izdevumus, kas radušies Apdrošinātajam:
- 6.5.1. **gruntsgabala sastāvdaļas.** Izdevumi par apdrošināšanas gadījuma rezultātā cietušajām gruntsgabala sastāvdaļām, kas pastāvīgi un stacionāri novietotas norādītajā apdrošināšanas vietā un, ja apdrošināšanas objekts ir ēka:
- a) žogs, vārti, barjera (tai skaitā uzstādītā automātika);
 - b) palīgceltņi no vieglajām konstrukcijām (automašīnas stāvvietas ar nojumi; nojume, atkritumu tvertņu novietne, lapene, pergola);
 - c) akas virszemes konstrukcijas;
 - d) dārza kamīns;
 - e) apgaismošanas ierīces;
 - f) pastkastīte un zvana iekārta;
 - g) suņu būda un voljērs;
 - h) masti (stabi);
 - i) bērnu šūpoles, spēļu laukums;
 - j) aizsargsienas un sadalošās sienas;
 - k) teritorijas segums (bruģis, asfaltbetons, betons);
 - l) satelīta šķīvji, radio un TV antenas;
 - m) video novērošanas kameras.
- Žogs šī līguma izpratnē ir stacionāri ar zemi fiksēts uzskaitīto elementu kopums: stabi, pasēta, sieta un/ vai paneļu (vairoga) tipa nožogojums, vārti un ar to saistītā automātika, tam stacionāri piestiprinātie apgaismojuma ķermeņi;
- 6.5.2. **domājamās kopīpašuma daļas.** Remonta izdevumi par apdrošināšanas gadījuma rezultātā cietušajām koplietošanas telpām, kā arī par jumta konstrukcijām un segumu atbilstoši apdrošinātā dzīvokļa domājamās daļas attiecībai pret ēkas kopējo platību, kā arī ņemot vērā iespējamo zemapdrošināšanu;
- 6.5.3. **dekoratīvais stiklojums.** Izdevumi par mākslinieciski apstrādātu stiklojumu vai vitrāžām, ja apdrošināšanas objekts ir ēka vai dzīvoklis ar iekšējo apdari;
- 6.5.4. **koki un gruntsgabala apstādījumi.** Izdevumi par apdrošināšanas vietā augošiem kokiem un apstādījumiem, ja tie cietuši ugunsgrēka, zādzības, trešo personu pretdarīgas rīcības rezultātā vai vētras laikā bojāti vai apgāzti un ir jāaizvāc vai jāiznīcina, jo nav paredzama dabīga reģenerācija. Papildu nosacījumi:
- a) Apdrošinātājs sedz arī izmaksas par koku vai apstādījumu aizvietošanu ar jauniem stādījumiem;
 - b) apdrošināšanas aizsardzība neattiecas uz kokiem, zariem vai apstādījumiem, kas bijuši nokaltuši, slimī, bojāti vai nolauzti pirms apdrošināšanas gadījuma;
- 6.5.5. **elektrības gaisa pārvadi un ārējie cauruļvadi.** Izdevumi par to elektrības gaisa pārvadu un ārējo cauruļvadu remontu, kas atzarojas no apdrošinātās ēkas līdz pieslēguma vietai ar maģistrālajiem vai publiskajiem tīkliem un par kuru ekspluatāciju un remontu ir atbildīgs Apdrošinātais.
- 6.6. Iestājoties apdrošināšanas gadījumam attiecībā uz kustamo īpašumu, Apdrošinātājs atlīdzina sekojošus saprātīgus, pamatotus un pierādāmus izdevumus, kas radušies Apdrošinātajam:
- 6.6.1. **plīts virsma.** Izdevumi par plīts keramiskai virsmai nodarītajiem bojājumiem, kas radušies, tai saplīstot, ar nosacījumu, ka tā ir uzstādīta un tai ir nodrošināta ekspluatācija saskaņā ar ražotāja instrukcijām;
- 6.6.2. **iedzīve palīgēkās vai palīgtelpās.** Izdevumi par māsaimniecības iedzīvi un apkures materiāliem (malka, granulas, ogles, briketes), kas radušies apdrošināšanas gadījuma rezultātā:
- a) dzīvojamās ēkas gruntsgabala esošā, slēgtā palīgēkā (saimniecības ēkā, pirtī, garāžā u.tml.);
 - b) ar dzīvokli tieši vai netieši saistītā norobežotā un slēgtā saimniecības telpā, kas uzskatāma par atsevišķu, ar īpašuma tiesībām nodalītu ēkas domājamo daļu;
 - c) apdrošināšanas aizsardzība 6.6.2.a) un 6.6.2.b) pantos minētajās ēkās un telpās neattiecas uz īpaši vērtīgām un unikālām lietām;
- 6.6.3. **dārza mēbeles un inventārs.** Izdevumi par dārza mēbeļu un dārza inventāra (piemēram, laistīšanas inventāra, batuta) zādzību no iežogotas apdrošināšanas vietas;
- 6.6.4. **zādzība no transportlīdzekļa.** Izdevumi par apdrošināto māsaimniecības iedzīvi, kura, Apdrošinātajam uz pārejošu laika periodu atrodoties apdrošināšanas vietā vai ārpus tās, nozagta, uzlauzta

aizslēgtu automašīnu vai aizslēgtu jumta bagāžas kasti, vai atradusies automašīnā, kura tikusi nozagta.

Uzlaušanai tiek pielīdzināta viltotu atslēgu

izmantošana vai atvēršanas mērķim nepiemērotu instrumentu izmantošana. Papildu nosacījumi:

a) apdrošināšanas aizsardzība optiskajām iekārtām (piemēram, video un audio tehnika), informācijas tehnoloģijas iekārtām (piemēram, pārnēsājamā datortehnika) ir spēkā tikai tad, ja šīs mantas atrodas skatam nepieejamā automašīnas bagāžas nodalījumā;

b) apdrošināšanas aizsardzība neattiecas uz īpaši vērtīgām un unikālām lietām, kā arī vieglās automašīnas rezerves daļām un aksesuāriem (t.sk. riepām un diskkiem);

6.6.5. **veļas un apģērba zādzība.** Izdevumi par veļas un apģērba zādzību, kas pēc mazgāšanas ir izlikti žāvēties iežogotā apdrošināšanas vietā, uz terases, lodžijas vai balkona;

6.6.6. **velosipēdi, bērnu ratiņi vai invalīdu ratiņi.** Izdevumi par velosipēdiem, bērnu ratiņiem vai invalīdu ratiņiem, kas atradušies ārpus dzīvojamās ēkas, palīgēkas vai dzīvokļa un tikuši nozagti (piem., no balkona, lodžijas, pagalma, ielas vai daudzdzīvokļu ēkas kāpņu telpas) vai cietuši ceļu satiksmes negadījumā, vai, atrodoties kopā ar Apdrošināto citā nekustamajā īpašumā, cietuši uguns risku, ūdensvada avārijas vai dabas stihiju rezultātā;

6.6.7. **saldēto pārtikas produktu krājumi.** Izdevumi par saldēto pārtikas produktu krājumu zaudējumiem, kas radušies saldēšanai paredzētās temperatūras režīma izmaiņu dēļ, saldējamās iekārtas mehāniskas salūšanas rezultātā vai strāvas padeves pārtraukuma gadījumā. Apdrošināšanas aizsardzība neattiecas uz zaudējumiem, kas radušies produktu dabiskas sabojāšanās gadījumā;

6.6.8. **datorprogrammatūra.** Izdevumi datorprogrammatūras atjaunošanai, ja cietusi Apdrošinātā privātajā datorā uzstādītā licencētā, rūpnieciski izgatavotā datorprogrammatūra;

6.6.9. **ārējā aizsardzība.** Izdevumi par Apdrošinātā iedzīvi, kas, kopā ar Apdrošināto atrodoties ārpus apdrošinātās vietas, tikusi nozagta vai nolaupīta, un par Apdrošinātā iedzīvi, kas, kopā ar Apdrošināto atrodoties ārpus apdrošinātās vietas citā nekustamajā īpašumā ne ilgāk kā 3 mēnešus, cietusi trešo personu prettiesiskas rīcības, uguns risku, ūdensvada avārijas vai dabas stihiju rezultātā. Papildu nosacījumi:

a) apdrošināšanas aizsardzība īpaši vērtīgām un unikālām lietām apdrošināšanas līguma darbības laikā tiek ierobežota ar EUR 300;

b) apdrošināšanas aizsardzība neattiecas uz vieglās automašīnas rezerves daļām un aksesuāriem (t.sk. riepām un diskkiem);

6.6.10. **mājdzīvnieki.** Izdevumi par mājdzīvnieka (šķirnes kaķa vai suņa) nāvi apdrošinātā riska rezultātā, atrodoties apdrošināšanas vietā. Papildu nosacījumi:

a) iestājoties apdrošināšanas gadījumam, Apdrošinājumaņēmēja pienākums ir iesniegt Apdrošinātājam sertificēta veterinārārsta slēdzienu par mājdzīvnieka bojāejas cēloni un mājdzīvnieka identifikācijas dokumentus;

b) apdrošinātie zaudējumi ir līdzcērtīga jauna mājdzīvnieka (šķirnes kaķa vai suņa) iegādes vērtība.

7. pants. Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā pienākumi.

7.1. Apdrošinājumaņēmēja pienākums ir nekavējoties, bet ne vēlāk kā 3 darba dienu laikā no konstatācijas brīža, paziņot Apdrošinātājam par šādiem risku paaugstinošiem apstākļiem:

a) apdrošinātajā objektā tiek uzsākta uzņēmējdarbība;

b) attiecīgā spēkā esošā līguma darbības laikā ir mainījies kāds apstāklis, par ko ir sniegta informācija sākotnējai riska novērtēšanai un, slēdzot līgumu, uzdoti jautājumi apdrošināšanas līgumā (pieteikumā) par apdrošināto objektu;

c) ja apdrošinātajā īpašumā ir paredzēts uzsākt ugunsbīstamus darbus (metināšana, darbi ar atklātu liesmu), ja tos neveic atbilstošas kvalifikācijas strādnieks, kā arī ja apdrošināšanas objektā tiks veikta 20 litru vai lielāka tilpuma ugunsnedrošu šķidrumu uzglabāšana;

d) ja nekustamais īpašums netiek pastāvīgi apdzīvots;

e) ja nekustamajā īpašumā tiek sākti būvniecības darbi, kuru veikšanai nepieciešams saņemt būvatļauju, izņemot, ja spēkā ir būvniecības darbu apdrošināšanas līgums;

f) ja apdrošinātais nekustamais un/vai kustamais īpašums (iedzīve) tiek nodots lietošanā trešajām personām.

7.1.1. Ja apdrošināšanas līguma darbības laikā netiek izpildīti 7.1. punktā minētie pienākumi un ir iestājies apdrošinātais risks, apdrošināšanas atlīdzība tiek samazināta par 50%.

7.2. Apdrošināšanas līguma darbības laikā Apdrošinājumaņēmējam ir pienākums ievērot saistošos, Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktos, valsts iestāžu izdotos vai apdrošināšanas līgumā atrunātos papildus noteikumus, proti:

7.2.1. nodrošināt ūdensvadu pienācīgu uzraudzību, lai tie būtu darba kārtībā;

7.2.2. nodrošināt apdrošinātās ēkas un tās konstrukciju atbilstošu uzturēšanu;

7.2.3. uzturēt kārtībā visas elektroinstalācijas iekārtas apdrošinātajā objektā;

7.2.4. atstājot ēku vai dzīvokli, durvis, logus un citus objekta pieeju noslēdzošus elementus aizvērt un izslēgt tā, lai bez ielaušanās vai citādas slēdzeņu un citu izveidoto ierobežojumu sabojāšanas nebūtu iespējams brīvi iekļūt objektā;

7.2.5. atstājot ēku vai dzīvokli, ieslēgt pretielaušanās un/vai ugunsdrošības signalizācijas;

- 7.2.6. izmantojot sildierīces (apkures katlus, elektriskos vai eļļas radiatorus, ūdens sildītājus u.tml.), jānodrošina to ekspluatācija atbilstoši ražotāja norādītajām un ugunsdrošības normām;
- 7.2.7. jāveic sniega tīrīšana, kas ilgākā laika posmā sakrājis uz jumta, ja sniega segas biezums sasniedz vismaz 20 centimetrus;
- 7.2.8. jānodrošina atkritumu glabāšanas vietu atbilstība drošības un ugunsdrošības prasībām.
- 7.3. Papildus vispārīgo noteikumu 48. pantā noteiktajam, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, ir jāpilda sekojoši pienākumi:
 - 7.3.1. jebkurš apdrošinātā īpašuma bojājuma fakts nekavējoties, tiklīdz šāds fakts kļuvis zināms, jāreģistrē atbilstošās valsts, pašvaldību vai citās kompetentajās institūcijās:
 - a) par ugunsgrēku vai eksploziju – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā;
 - b) par trešo personu prettiesisku rīcību – Valsts policijā vai pašvaldības policijā;
 - c) par ūdensvada avāriju – namu pārvaldē, nama apsaimniekotājam.
 - 7.3.2. Apdrošinājumaņēmējam jānodrošina iespēja Apdrošinātāja pārstāvim veikt bojātā īpašuma apskati, kā arī jāsniedz visa viņam zināmā informācija, kas Apdrošinātājam palīdzētu noteikt zaudējuma rašanās cēloņus, vainīgās personas un zaudējuma apmērus. Gadījumā, ja Apdrošinātājs nav veicis bojātās negadījuma vietas apskati 3 darba dienu laikā no zaudējuma pieteikuma iesniegšanas dienas, Apdrošinājumaņēmējam ir tiesības uzsākt bojātā īpašuma sakārtošanu/remontu;
 - 7.3.3. pēc apdrošinātā riska iestāšanās nav pieļaujama apdrošinātā īpašuma pārvietošana, atjaunošana, bojājumu novēršana bez Apdrošinātāja rakstiskas atļaujas. Ir atļauts veikt tikai neatliekamās pasākumus, kas novērš tālākus zaudējumus;
 - 7.3.4. nekavējoties, tiklīdz kā iespējams, bet ne vēlāk kā 3 darba dienu laikā, jāiesniedz Apdrošinātājam un kompetentajai policijas iestādei nozagtā apdrošinātā īpašuma saraksts;
 - 7.3.5. ja par apdrošināšanas gadījumu ir uzsākta policijas izmeklēšana, saņemti oficiāli rīkojumi vai tiesas nolēmumi, tad Apdrošinājumaņēmējam nekavējoties par to jāziņo Apdrošinātājam rakstiski, kā arī jāinformē par tās turpmāko norisi.

8. pants. Apdrošināšanas atlīdzības aprēķināšanas kārtība.

- 8.1. Izmaksājamā apdrošināšanas atlīdzība nevar pārsniegt Apdrošinātājam negadījuma rezultātā faktiski nodarītos zaudējumus.
- 8.2. Apdrošināšanas atlīdzības veidi ir:
 - 8.2.1. saņemto pakalpojumu apmaksā;
 - 8.2.2. naudas izmaksa (aprēķinā tiek ietverti izlietotie materiāli, tiešās darba izmaksas, nepieciešamie mehānismi un transporta izdevumi);

- 8.2.3. bojātā, iznīcinātā īpašuma aizstāšana.
- 8.3. Apdrošinātājam ir tiesības pēc savas izvēles noteikt apdrošināšanas atlīdzības veidu. Apdrošinātājam ir tiesības veikt aprēķinātās apdrošināšanas atlīdzības izmaksu pa daļām, secīgi pēc padarīto darbu apjoma.
- 8.4. Apdrošināšanas gadījuma rezultātā nodarīto zaudējuma lielumu un/vai zaudējuma rašanās cēloni nosaka Apdrošinātājs vai tā norīkots eksperts.
- 8.5. Puses var vienoties par to, ka zaudējuma lielums tiek noteikts, piesaistot neatkarīgu ekspertu.
- 8.6. Apdrošinātie zaudējumi par nekustamo īpašumu tiek aprēķināti pēc izveidotas būvniecības darbu tāmes, kurai par pamatu ir zemākās būvniecības darbu materiālu izmaksas un/vai, ja bojā gājušais/cietušais īpašums:
 - 8.6.1. netiek atjaunots (vai netiek uzsākti atjaunošanas/remonta darbi), tad apdrošināšanas atlīdzība tiek aprēķināta, par pamatu ņemot nekustamā īpašuma pašreizējo vērtību vai tirgus vērtību, kāda bija apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīdī, atlīdzinot mazāko no summām;
 - 8.6.2. tiek atjaunots un apdrošināšanas vērtība ir jaunvērtība, tad Apdrošinātais tikai tad iegūst tiesības uz atlīdzības daļu, kas pārsniedz pašreizējo vērtību vai tirgus vērtību, ja viņš trīs gadu laikā pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās pierāda, ka šī summa tiks izmantota, lai atjaunotu tāda paša stāvokļa, veida un tādām pašām nolūkam paredzētu nekustamo īpašumu iepriekšējā vietā. Ja no Apdrošinātā gribas neatkarīgu iemeslu dēļ tajā pašā vietā ēku nav iespējams atjaunot, tad to var celt jebkurā citā vietā Latvijas Republikas teritorijā, ja tas iepriekš ir rakstiski saskaņots ar Apdrošinātāju;
 - 8.6.3. tiek atjaunots, bet īpašuma nolietojums pārsniedz 50%, tad Apdrošinātājs aprēķina apdrošinātos zaudējumus pašreizējās vērtības apmērā uz apdrošināšanas gadījuma brīdi;
 - 8.6.4. gadījumā, ja dzīvoklis ir apdrošināts tirgus vērtībā, tad apdrošinātie zaudējumi tiek aprēķināti pēc izveidotas būvniecības darbu tāmes, kurai par pamatu ir zemākās būvniecības darbu izmaksas, lai veiktu remontu nekustamajā īpašumā vai veiktu nekustamā īpašuma atjaunošanu (bojāejas gadījumā) tādā kvalitātē un apjomā, kādā nekustamais īpašums bijis tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža, vai, ja dzīvokli nav iespējams atjaunot, aizvietojo to ar līdzvērtīgu dzīvokli.
 - 8.6.5. tirgus vērtība tiek segta, vienlaicīgi pastāvot visiem turpmākajiem apstākļiem:
 - a) apdrošinātā objekta izmantošana apdrošināšanas gadījuma rezultātā nav iespējama vai arī ievērojami apgrūtināta;
 - b) apdrošinātais objekts ir tikai daļa no ēkas un tā atjaunošana pēc apdrošināšanas gadījuma ir atkarīga no citu ēkas daļu īpašnieku lēmumiem par ēkas atjaunošanu;

- c) ņemot vērā īpašuma attiecības, citu ēkas daļu īpašnieku spēju un vēlēšanos atjaunot savu īpašumu un loģisku atjaunošanas darbu secību, apdrošināšanas objektu nav iespējams atjaunot viena gada laikā.
- 8.7. Apdrošinātie zaudējumi par kustamo īpašumu (mājsaimniecības iedzīvi) tiek aprēķināti kā līdzvērtīga priekšmeta iegādes vai remonta izdevumi. Mājsaimniecības iedzīvei, kuras iegādes vecums uz apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīdi pārsniedz 10 gadus, apdrošinātie zaudējumi tiek aprēķināti 50% apmērā no tās jaunvērtības.
- 8.8. Apdrošinātie zaudējumi par īpaši vērtīgām un unikālām lietām gadījumos, kad nevar uzrādīt iegādi apliecināšu dokumentu vai sertificēta eksperta atzinumu, par vienu vienību tiek noteikti kā līdzvērtīgas lietas vērtība, bet ne vairāk kā 1500 EUR.
- 8.9. Apdrošinātie zaudējumi par pērlēm, izstrādājumiem no dārgmetāliem, dārgakmeņiem vai pusdārgakmeņiem, kas neatrodas seifā, katrā apdrošināšanas gadījumā ir ierobežoti ar 1500 EUR.
- 8.10. Aprēķinot apdrošinātos zaudējumus, tiek ņemti vērā virsapdrošināšanas un zemapdrošināšanas nosacījumi. Attiecībā uz nekustamo īpašumu Apdrošinātājs zemapdrošināšanas nosacījumu var nepiemērot gadījumā, ja apdrošināšanas objekta apdrošinājuma summa ir ne vairāk kā 10% mazāka par apdrošināšanas objekta vērtību.
- 8.11. No apdrošināšanas atlīdzības tiek ieturēts:
- 8.11.1. apdrošināšanas līgumā norādītais pašrīskis;
- 8.11.2. nesamaksātā apdrošināšanas prēmijas daļa par visu polisē norādīto apdrošināšanas periodu;
- 8.11.3. apdrošināšanas objekta vai tā daļu tālākai izmantošanai derīgo atlieku vērtība, ja Apdrošinātājs pieņem lēmumu tās nepārņemt;
- 8.11.4. pievienotās vērtības nodoklis, ja apdrošināšanas atlīdzības saņēmējs ir persona, kas reģistrēta kā pievienotās vērtības nodokļa maksātājs.
- 8.12. Apdrošināto izdevumu un apdrošināšanas atlīdzības kopsumma nevar pārsniegt apdrošinājuma summu.

9. pants. Atkalatgūtais īpašums.

- 9.1. Ja tiek noskaidrota nozagta vai nolaupīta īpašuma atrašanās vieta, tad Apdrošinājumaņēmējam 3 darba dienu laikā, kopš šis fakts kļuvis zināms, rakstiski par to jāpaziņo Apdrošinātājam.
- 9.2. Ja Apdrošinājumaņēmējs atgūst nozagto vai nolaupīto īpašumu pēc tam, kad par šo īpašumu ir samaksāta pilna apdrošināšanas atlīdzība, Apdrošinājumaņēmējs atlīdzību atmaksā atpakaļ vai nodod atkalatgūto īpašumu Apdrošinātājam, iepriekš savstarpēji abām pusēm vienojoties.
- 9.3. Ja Apdrošinājumaņēmējs ir atguvis nozagto vai nolaupīto īpašumu pēc tam, kad par šo īpašumu ir samaksāta Apdrošināšanas atlīdzība, kura atbilstoši noteikumiem ir zemāka par apdrošināšanas vērtību,

tad Apdrošinājumaņēmējs šo īpašumu var paturēt, samaksājot atpakaļ Apdrošināšanas atlīdzību.

- 9.4. Ja Apdrošinājumaņēmējs atgūto īpašumu nodevis Apdrošinātāja rīcībā, tad viņam ir jānodod Apdrošinātājam valdījuma, īpašuma un visas pārējās tiesības, kuras viņam pieder attiecībā uz šo īpašumu.

10. pants. Sevišķie izņēmumi īpašuma apdrošināšanā.

- 10.1. Apdrošināšanas aizsardzība nav spēkā un apdrošināšanas atlīdzība netiek izmaksāta, ja zaudējums nodarīts sekojošam nekustamajam īpašumam, ja apdrošināšanas līgumā nav minēts citādāk:
- 10.1.1. ēkām vai dzīvokļiem, kas netiek pastāvīgi apdzīvoti;
- 10.1.2. ēkas ārpusē esošiem priekšmetiem un/vai apkārtnes elementiem, kas nav ar ēku stacionāri un cieši saistīti (baseiniem, teritorijas segumam, žogam, apgaismes ķermeņiem, antenām, reklāmas izkārtnēm u.tml.), kā arī gadījumos, ja apdrošinātais objekts netiek pastāvīgi apdzīvots;
- 10.1.3. ar dzīvokli tieši vai netieši saistītai saimniecības telpai vai autostāvvietai, kas uzskatāma par atsevišķu ēkas domājamo daļu;
- 10.1.4. ārējiem cauruļvadiem, elektrolīnijām, kabeļiem un citām komunikācijām, kas atzarojas no apdrošinātā nekustamā īpašuma;
- 10.1.5. pagaidu un/vai patvaļīgi uzceltai ēkai (bez apstiprināta projekta un būvatļaujas);
- 10.1.6. ēkām vai būvēm celtniecības un/vai rekonstrukcijas stadijā un tajās esošajiem dzīvokļiem;
- 10.1.7. ēkām, būvēm vai dzīvokļiem, ja tie nav gatavi ekspluatācijai (gatavs ekspluatācijai nozīmē, ka ir pabeigta ēkas vai dzīvokļa konstruktīvo elementu izbūve un visu cauruļvadu, elektroinstalācijas, apkures sistēmas montāža, un vismaz viena istaba ir gatava dzīvošanai);
- 10.1.8. ēkām, būvēm, dzīvokļiem, kas nav nodoti ekspluatācijā (nodots ekspluatācijā nozīmē, ka ir izdots Būvvaldes vai, saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, citas institūcijas rakstisks apstiprinājums par ēkas vai dzīvokļa atbilstību ekspluatācijai);
- 10.1.9. avārijas stāvoklī esošām ēkām un tajās esošajiem dzīvokļiem;
- 10.1.10. jebkura veida siltumnīcām, lecektīm;
- 10.1.11. mākslinieciski apstrādātam stiklojumam, vitrāžām.
- 10.2. Apdrošināšanas aizsardzība nav spēkā un apdrošināšanas atlīdzība netiek izmaksāta, ja zaudējums nodarīts sekojošam kustamajam īpašumam (iedzīvei), ja apdrošināšanas līgumā nav minēts citādāk:
- 10.2.1. kas atrodas būvniecības stadijā esošās ēkās vai arī būvēt nepabeigtās ēkās;
- 10.2.2. kas atrodas avārijas stāvoklī esošās ēkās vai dzīvokļos;
- 10.2.3. kas atrodas ēkās vai dzīvokļos, kuri netiek pastāvīgi apdzīvoti;

- 10.2.4. dažādiem motorizētiem transporta līdzekļiem (mopēdiem, sniega un ūdens motocikliem, kvadricikliem, buru laivām utt.), to piekabēm, rezerves daļām un aksesuāriem (izņemot vieglās automašīnas riepas un/vai diskiem);
- 10.2.5. lauksaimniecības tehnikai, tās rezerves daļām un piederumiem;
- 10.2.6. kokiem, apstādījumiem, dzīvniekiem un mājdzīvniekiem;
- 10.2.7. datiem, datu bāzēm, licencēm un informācijas nesējiem (disketes, diski, USB atmiņas kartes u.c.), datoru programmnodrošinājumam, izņemot operētājsistēmas, kas ietilpst datora pamata komplektācijā;
- 10.2.8. lauksaimniecības produkcijai un krājumiem;
- 10.2.9. pārtikas precēm, alkoholiskajiem dzērieniem, tabakas izstrādājumiem;
- 10.2.10. medikamentiem, psihotropām vielām;
- 10.2.11. pastmarku, kolekciju monētu, medaļu un citām kolekcijām;
- 10.2.12. skaidrai naudai un maksājumu kartēs esošai naudai, banku kartēm, vērtspapīriem, dokumentiem;
- 10.2.13. izstrādājumiem no dārgmetāliem, dārgakmeņiem un pusdārgakmeņiem, pērlēm, dabīgās kažokādas apģērbjiem, priekšmetiem ar māksliniecisku vērtību, antikvārām lietām, ieročiem, munīcijai;
- 10.2.14. kustamajam īpašumam, kas tiek izmantots nekustamā īpašuma apsaimniekošanā un/vai tiek izmantots ienākumu gūšanai (būvmateriāli, darba piederumi, iekārtas, izejvielas, saražota gatavā produkcija, tālākai pārdošanai paredzētas preces).
- 10.3. Sekojoši zaudējumu rašanās gadījumi netiek atzīti par apdrošināšanas gadījumiem, ja riska iestāšanos un/vai zaudējumu rašanos, vai Apdrošinājuma ņēmēja darbību vai bezdarbību pirms vai pēc riska iestāšanās raksturo sekojoši faktiskie apstākļi un ja apdrošināšanas līgumā nav minēts citādk:
 - 10.3.1. apdrošināšanas objekta, tā daļu vai aprīkojuma konstrukcijas kļūdas, sagatavošanas trūkuma, izgatavošanas materiāla vai vielas neatbilstība, nepilnīga vai nepareiza apdrošināšanas objekta uzturēšana vai lietošana;
 - 10.3.2. ēkas un/vai grunts nosēšanās vai noslīdēšana, plaisāšana, puve, pūšana, pelējums, rūsa, korozija, putekļi, pilēšana vai sūkšanās, piepes, smakas izdalīšanās, sēnīšu vai baktēriju iedarbība un citi tamlīdzīgi ilgtermiņa pakāpeniski procesi;
 - 10.3.3. lietus, krusas, sniega vai citu nokrišņu iekļūšana apdrošinātajā ēkā vai dzīvoklī, izņemot gadījumus, kad tā notikusi apdrošināšanas gadījuma rezultātā;
 - 10.3.4. ūdensvada, ārējā cauruļvada, kanalizācijas vai apkures sistēmas atjaunošanas izdevumus, ja to bojāšanā ir vainojams nolietojums, aizsērējums, rūsa;
 - 10.3.5. pilsētas vai cita publiskā ūdens, kanalizācijas vai apkures komunikāciju bojājums vai aizsprostojums ārpus ēkas;
 - 10.3.6. kanalizācijas tīrīšanas izdevumus; sala izraisītais ūdensvadu, kanalizācijas vai apkures sistēmas bojājumus ēkās un dzīvokļos, kas netiek pastāvīgi apdzīvoti;
 - 10.3.7. sniega slodzes izraisītos bojājumus ēkām un dzīvokļiem, kuri netiek pastāvīgi apdzīvoti;
 - 10.3.8. gruntsūdens līmeņa celšanās, ūdens kondensāta uzkrāšanās;
 - 10.3.9. kanalizācijas, ūdens savākšanas sistēmu un jumta notekcauruļu pārplūšana nokrišņu laikā;
 - 10.3.10. nenostiprinātu un/vai ūdenscaurlaidīgu jumta segumu radītus zaudējumus vai bojājumus;
 - 10.3.11. zaudējumus, kas radušies plūdu vai palu dēļ, kas apdrošinātajā vietā bija paredzami. Par paredzamiem plūdi tiek uzskatīti tādā gadījumā, ja pēdējo 5 gadu laikā apdrošinātais īpašums ir ticis appludināts;
 - 10.3.12. vētras radīti plūdi, kā arī plūdi, kurus izraisījis dambja, mola, aizsprosta vai citas mākslīgi veidotas būves, iekārtas pārrāvums;
 - 10.3.13. zaudējumus, ja stiklojuma virsmas vai malas ir saskrābētas, sašvikātas vai vairāku rūšu izolācijas stiklojuma šķērsu ielikas iekšpusē ir apsūbējušas (appelējušas) vai zaudējušas spožumu;
 - 10.3.14. karšana vai gruzdēšana, ja tā nav radusies kā sekas ugunsgrēkam;
 - 10.3.15. degšana, ja tā ir notikusi tai paredzētā vietā un nav izplatījusies tālāk;
 - 10.3.16. elektrisko iekārtu bojājumi, kuri rodas elektriskās strāvas iedarbībā ar dzirksteļošanu vai bez tās (piemēram, no izolācijas nepilnībām, kā īssavienojums, īssavienojums tinumos vai caur korpusu, īsslēgums ar zemi, nepietiekams kontakts, mēriekārtu, regulēšanas vai drošības ierīču nefunkcionēšana);
 - 10.3.17. elektrisko ierīču bojājumi netieša zibens spēriena rezultātā, ja apdrošinātais objekts netiek pastāvīgi apdzīvots;
 - 10.3.18. ugunsgrēks, kura izcelšanās iemesls apdrošināšanas vietā ir atkritumu glabāšanas vietas neatbilstība drošības un ugunsdrošības prasībām;
 - 10.3.19. ugunsgrēks, kura izcelšanās iemesls apdrošināšanas vietā ir nenodrošināta regulāra atkritumu izvešana un/vai vispārējās tīrības neievērošana;
 - 10.3.20. Apdrošinātājs neatlīdzina zaudējumus un/vai samazina atlīdzību gadījumos, kad netiek izpildīti 7. pantā minētie pienākumi.

III nodaļa. Īres ieņēmumu apdrošināšana

11. pants. Īres ieņēmumu apdrošināšanas noteikumi.

Īres ieņēmumu apdrošināšana paredz apdrošināšanas aizsardzības segumu, ja par to ir vienošanās apdrošināšanas līgumā. Apdrošināšanas atlīdzība katrā apdrošināšanas gadījumā un apdrošināšanas periodā kopā ir ierobežota saskaņā ar apdrošināšanas līguma noteikumiem.

12. pants. Apdrošināšanas objekts un apdrošinājuma summa.

- 12.1. Apdrošināšanas objekts ir īpašnieka pamatotie un pierādāmie īres ieņēmumi saskaņā ar noslēgto īres līgumu.
- 12.2. Apdrošinājuma summa tiek aprēķināta kā gada īres ieņēmumi, pamatojoties uz Apdrošinājuma ņēmēja sniegto informāciju.

13. pants. Apdrošinātie riski.

- 13.1. Apdrošinātājs atlīdzina neiegūtos īres ieņēmumus, kas rodas, ja apdrošinātajā īpašumā iestājas apdrošināšanas gadījums, par kuru ir paredzēta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa saskaņā ar apdrošināšanas līguma noteikumiem.

14. pants. Apdrošinājuma ņēmēja, Apdrošinātā pienākumi.

- 14.1. Apdrošināšanas līguma darbības laikā, Apdrošinājuma ņēmējam ir pienākums periodiski apsekot izīrētās telpas un nodrošināt to ekspluatāciju atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem.
- 14.2. Iestājoties apdrošināšanas gadījumam, papildus šo noteikumu 7.3. punktā noteiktajam, Apdrošinājuma ņēmējam ir jāiesniedz Apdrošinātājam telpu īres līgums, kas bija spēkā uz apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīdi.

15. pants. Zaudējumu atlīdzināšanas periods un apmērs.

- 15.1. Apdrošinātājs atlīdzina neiegūtos īres ieņēmumus no apdrošināšanas gadījuma iestāšanās datuma līdz datumam, kad ēka vai dzīvoklis ir atjaunots (zaudējumu atlīdzināšanas periods), bet ne ilgāk kā vienu gadu.
- 15.2. Apdrošinātie zaudējumi tiek aprēķināti:
 - 15.2.1. saskaņā ar Apdrošinātā iesniegto īres līgumu un ieņēmumus apliecinošiem dokumentiem;
 - 15.2.2. ja Apdrošinātais nevar uzrādīt ieņēmumus apliecinošus dokumentus, tad atlīdzināmie zaudējumi tiek aprēķināti, pamatojoties uz īres tirgus vidējiem rādītājiem par līdzvērtīga veida un kvalitātes ēkas vai dzīvokļa īri zaudējumu atlīdzināšanas perioda laikā;
- 15.3. Pašriska apmērs ir norādīts apdrošināšanas līgumā un tiek izteikts dienās. Apdrošinātājs neatlīdzina neiegūtos īres ieņēmumus, kas radušies pašriska periodā.
- 15.4. Apdrošinātājs ir tiesīgs apdrošināšanas atlīdzību izmaksāt pa daļām.

16. pants. Sevišķie izņēmumi īres ieņēmumu apdrošināšanā.

- 16.1. Netiek segti īres ieņēmumi, ja telpas pirms apdrošināšanas gadījuma nav bijušas izīrētas.
- 16.2. Netiek segts īres ieņēmumu zuduma palielinājums, kas izveidojies pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, ja:

- 16.2.1. notikuši ārkārtēji un neparedzami gadījumi (nepārvarama vara, īpašnieka, tā pilnvarotās personas nāve u.tml.);
- 16.2.2. valsts institūciju noteikti rekonstrukcijas vai citi noteikti darbības ierobežojumi;
- 16.2.3. Apdrošinātā rīcībā nav pietiekamu līdzekļu (piemēram, pašriska segšanai, mēbeļu iegādei, nolietojuma vai zemapdrošināšanas gadījumā).

IV nodaļa. Būvniecības darbu apdrošināšana

17. pants. Būvniecības darbu apdrošināšanas noteikumi.

Būvniecības darbu apdrošināšana paredz apdrošināšanas aizsardzības segumu, ja par to ir vienošanās apdrošināšanas līgumā.

18. pants. Apdrošināšanas objekts un apdrošinājuma summa.

- 18.1. Apdrošināšanas objekts ir ēkas vai dzīvokļa būvniecības darbi, kuru veikšanai nepieciešams saņemt būvatļauju atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, un apdrošinātais objekts netiek izmantots uzņēmējdarbības veikšanai.
- 18.2. Apdrošināti ir būvniecības darbi un būvmateriāli, kā arī objekts, kurā darbi tiek veikti.
- 18.3. Apdrošinājuma summa tiek noteikta:
 - 18.3.1. jaunbūvei – kā ēkas vai dzīvokļa jaunvērtība pēc būvniecības darbu pabeigšanas;
 - 18.3.2. rekonstruējamam objektam – kā ēkas vai dzīvokļa jaunvērtība vai pašreizējā vērtība atbilstoši 4.2. punkta nosacījumiem;
- 18.4. Apdrošinājuma ņēmējs ir atbildīgs par norādītās apdrošinājuma summas atbilstību apdrošināšanas objekta vērtībai.
- 18.5. Ja apdrošināšanas objekta vērtība tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās atšķiras no apdrošināšanas polisē norādītās apdrošinājuma summas par vairāk kā 10%, Apdrošinātājs piemēro noteikumus par zemapdrošināšanu vai virsapdrošināšanu.

19. pants. Papildu apdrošināšanas aizsardzības programma.

- 19.1. Saskaņā ar drošības programmā norādīto var tikt apdrošināti:
 - 19.1.1. **būvmateriāli (t.sk. apdares materiāli)**, kas paredzēti apdrošināšanas objekta būvniecībai. Papildu nosacījumi:
 - a) ja apdrošināšanas objekts ir ēkas būvniecības darbi, tad attiecībā uz trešās personas prettiesiskas rīcības risku apdrošināti ir tikai tādi būvmateriāli, kas atrodas slēgtā, apsargātā ēkā vai iežogotā un apsargātā apdrošināšanas vietā (gruntsgabālā);
 - b) ja apdrošināšanas objekts ir dzīvokļa būvniecības darbi, tad attiecībā uz trešās personas prettiesiskas rīcības risku apdrošināts ir tikai tādi būvmateriāli, kas atrodas slēgtā un apsargātā apdrošinātajā dzīvoklī;

- 19.1.2. **celtniecības palīg būves un palīgmateriāli** (piemēram, celtniecības sastatnes, trepes u.tml.), kas pieder Apdrošinātājam, vai arī Apdrošinātais saskaņā ar noslēgtu līgumu ir uzņēmies par tiem atbildību. Papildu nosacījumi:
- a) ja apdrošināšanas objekts ir ēkas būvniecības darbi, tad apdrošinātas ir tikai tādas celtniecības palīg būves un palīgmateriāli, kas atrodas slēgtā, apsargātā ēkā vai iežogotā un apsargātā apdrošināšanas vietā (gruntsgabala);
 - b) ja apdrošināšanas objekts ir dzīvokļa būvniecības darbi, tad apdrošināts ir tikai tāds īpašums, kas atrodas slēgtā un apsargātā apdrošinātajā dzīvoklī;
- 19.1.3. **darbarīki un instrumenti**, kas pieder Apdrošinātājam. Papildu nosacījumi:
- a) ja apdrošināšanas objekts ir ēkas vai dzīvokļa būvniecības darbi, tad apdrošināšanas aizsardzība ir spēkā slēgtā, apsargātā ēkā;
 - b) ja darbarīki un instrumenti atrodas slēgtā celtniecības palīg būvē, tad tie ir apdrošināti ar nosacījumu, ka arī gruntsgabals ir slēgts un iežogots.
- 19.2. Apsargāts objekts noslēgtā līguma izpratnē ir Apdrošinājumaņēmēja nodrošināts pasākumu kopums, lai novērstu prettiesiskus vai citādus apdrošinātā objekta apdraudējumus. Apsardzes funkcijas var pildīt Apdrošinājumaņēmējs, cita algota persona un/vai videonovērošanas, mehānisko vai elektronisko iekārtu kopums, kas darbojas vienotā sistēmā, un ja apdrošinātā objekta apdraudējuma gadījumā tiek veiktas tā novēršanai nepieciešamās darbības.

20. pants. Apdrošinātie riski.

Apdrošinātais atlīdzina zaudējumus vai bojājumus būvniecības darbiem saskaņā ar apdrošināšanas līguma noteikumiem.

21. pants. Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā pienākumi.

- 21.1. Apdrošināšanas līguma darbības laikā Apdrošinājumaņēmējam ir pienākums ievērot saistošos, Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktos, valsts iestāžu izdotos vai apdrošināšanas līgumā atrunātos papildu noteikumus, proti:
- 21.1.1. rakstiski informēt Apdrošinātāju, ja būvniecība tiek pārtraukta ilgāk kā uz vienu mēnesi;
 - 21.1.2. pieprasīt palielināt apdrošinājuma summu jebkuru apdrošināto būvniecības darbu izmaksu vai materiālu cenu palielināšanas gadījumā;
 - 21.1.3. veicot būvniecības darbus, periodiski, bet ne retāk kā vienu reizi mēnesī, jāveic objekta fotografēšana (ne mazāk kā divi foto uzņēmumi, kas raksturo ēkas fasādi(-es) un ne mazāk kā viens foto uzņēmums par katru telpu, kas raksturo telpas kopskatu), tādējādi fiksējot būvniecības gaitu un izmantotos materiālus;
 - 21.1.4. būvniecības projekts, skices, fotoattēli, būvniecības materiālu iegādi apliecināšie dokumenti un cita saistītā būvniecības dokumentācija jāglabā drošā

vietā vai nošķirti, kas garantētu, ka, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, dokumenti netiek iznīcināti vienlaicīgi.

- 21.1.5. iestājoties apdrošināšanas gadījumam, jāiesniedz Apdrošinātājam būvniecības projekts, skices, fotoattēli, būvniecības materiālu iegādi apliecināšie dokumenti un cita Apdrošinātāja pieprasītā būvniecības dokumentācija.

22. pants. Atlīdzināmie zaudējumi un atlīdzināšanas apmērs.

Apdrošināšanas atlīdzība tiek segta saskaņā ar šo noteikumu 8. pantu un drošības programmu. Apdrošināšanas atlīdzība katrā apdrošināšanas gadījumā un apdrošināšanas periodā kopā ir ierobežota saskaņā ar apdrošināšanas līguma noteikumiem.

23. pants. Sevišķie izņēmumi būvniecības darbu apdrošināšanā.

- 23.1. Apdrošināšanas objekts nav un apdrošināšanas atlīdzība netiek izmaksāta par sekojošiem zaudējumiem, ja vien apdrošināšanas līgumā nav minēts citādāk:
- 23.1.1. jebkāda veida vai rakstura netieši zaudējumi (piemēram, soda nauda, zaudējums, kas radies kavējuma vai tehnikas nefunkcionēšanas rezultātā);
 - 23.1.2. zaudējums, kas radies projektēšanas kļūdu dēļ;
 - 23.1.3. apdrošināšanas aizsardzība neattiecas uz gadījumiem, kad apdrošinātajam objektam ir veikti jebkādi nesaskaņoti pārveidojumi, papildinājumi un/vai uzlabojumi, vai atkāpes no projekta, kas ir notikuši tiešā cēloņsakarībā ar notikušo apdrošināšanas gadījumu, vai arī tiek veikta nesankcionēta būvniecība;
 - 23.1.4. daļu nomaiņas, remontdarbu vai labošanas izdevumiem, ja tādi radušies nekvalitatīvu materiālu vai neatbilstoši izpildītu darbu dēļ. Apdrošināšanas aizsardzība attiecas uz zaudējumiem vai bojājumiem, kas tiek nodarīti kvalitatīviem objektiem šādu nekvalitatīvu materiālu vai darbu rezultātā;
 - 23.1.5. būvlaukuma aprīkojumam, iekārtām un būvniecības tehnikai nodarītajiem zaudējumiem;
 - 23.1.6. ar būvniecības darbiem saistītiem dokumentiem, rasējumiem, aktiem, izziņām nodarītiem zaudējumiem vai bojājumiem;
 - 23.1.7. zādzības ar ielaušanos rezultātā, ja apdrošinātais objekts nav bijis apsargāts;
 - 23.1.8. insektu, tārpu, grauzēju, putnu un savvaļas dzīvnieku iedarbības dēļ radītajiem zaudējumiem vai bojājumiem;
 - 23.1.9. papildu izdevumi par virsstundu darbu, nakts darbu, darbu valsts svētku dienās, t.sk. neparedzētu steidzamu materiālu piegādes;
 - 23.1.10. netiek atlīdzinātas jebkādas bojāto objektu izmaiņu, papildinājumu vai uzlabojumu izmaksas;
 - 23.1.11. putekļu, sodrēju, kvēpu, izmaiņu gaisa temperatūrā vai mitrumā, izžūšanas vai izkalšanas, iztvaikošanas vai izgarošanas, sarukšanas vai izstiepšanās, korozijas, oksidēšanās, zemes virsmas nosēšanās vai kustības, un citu ilgstošu procesu rezultātā radītos zaudējumus vai bojājumus.

V nodaļa. Civiltiesiskās atbildības apdrošināšana

24. pants. Civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas terminu skaidrojumi.

Apdrošinātais – apdrošināšanas līgumā norādītā persona, kuras civiltiesiskā atbildība ir apdrošināta. Ja nav atsevišķi norādīts, Apdrošinājumaņēmējs ir apdrošinājis savu civiltiesisko atbildību.

Apdrošināšanas līguma puses (puses) – Apdrošinājumaņēmējs un Apdrošinātājs.

Apdrošināšanas objekts – Apdrošinātā civiltiesiskā atbildība par zaudējumiem, kas līguma darbības laikā radīti trešajai personai.

Apdrošināšanas gadījums – notikums, kura rezultātā radies zaudējums, par kuru saskaņā ar spēkā esošajiem Latvijas Republikas tiesību aktiem ir paredzēta civiltiesiskā atbildība un ir paredzēta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa atbilstoši apdrošināšanas līgumam.

Apdrošināšanas teritorija – apdrošināšanas līgumā norādītā nekustamā īpašuma adrese Latvijas Republikā.

Atbildības limits – apdrošināšanas līgumā norādītā naudas summa, kuras robežās Apdrošinātājs atlīdzina zaudējumu. Līgumā var tikt norādīts atbildības limits vienam apdrošināšanas gadījumam un kopējais atbildības limits par visiem apdrošināšanas gadījumiem līguma darbības laikā.

Atlīdzības pieteikums – Apdrošinātā rakstisks iesniegums par apdrošināšanas atlīdzības izmaksāšanu.

Būvētājs – persona (nekustamā īpašuma īpašnieks, nomnieks vai lietotājs), kas veic būvniecību saviem spēkiem.

Dabas resursi – zeme (grunts, augsne), ūdeņi un gaiss.

Kaitējums videi – novērtējamās nelabvēlīgas dabas resursu izmaiņas vai izmērāma ar dabas resursu saistīto funkciju pasliktināšanās. Ar dabas resursu saistītā funkcija ir labums, ko sabiedrība vai vide gūst no attiecīgā dabas resursa.

Trešā persona – jebkura fiziskā vai juridiskā persona, izņemot Apdrošinājumaņēmēju, Apdrošināto un Līdzapdrošināto.

Trešā persona būvniecībā – jebkura fiziskā vai juridiskā persona, izņemot Apdrošinājumaņēmēju, Apdrošināto vai personu, kas veic būvdarbus Apdrošinātā labā, Apdrošinātāju un pārējos būvniecības dalībniekus (fiziskās vai juridiskās personas, kuras ar īpašumu, finanšu līdzekļiem, darbu vai pakalpojumu piedalās būvniecības procesā).

Zaudējums – trešās personas dzīvībai, veselībai vai fiziskajam stāvoklim nodarīts kaitējums, mantai nodarīts zaudējums, kā arī izdevumi prasības nokārtošanai, piemēram, ekspertīžu vai juridiskie izdevumi. Ja vien polisē nav norādīts citādi, Apdrošinātājs sedz tikai tiešu zaudējumu.

25. pants. Apdrošināšanas aizsardzības apjoms.

25.1. Apdrošināšanas līgums atbilstoši polisē norādītajam attiecas uz Apdrošinātā atbildību kā nekustamā īpašuma īpašniekam vai īrniekam vai uz atbildību kā būvētājam.

25.2. Apdrošinātāja atlīdzināšanas pienākums aptver civiltiesiskās atbildības jautājuma pārbaudi,

zaudējuma atlīdzināšanu, kā arī aizsardzību pret nepamatotām prasībām.

25.3. Prasības izmeklēšanas, ekspertīžu, juridiskās palīdzības, kā arī tiesvedības izdevumi tiek segti viena apdrošināšanas gadījuma limita ietvaros, ja šie izdevumi iepriekš rakstiski saskaņoti ar Apdrošinātāju.

26. pants. Atbildība kā nekustamā īpašuma īpašniekam vai īrniekam.

Apdrošināta ir Apdrošinātā civiltiesiskā atbildība kā polisē norādītā nekustamā īpašuma īpašniekam vai īrniekam, ja tas tiek izmantots tikai Apdrošinātā un Līdzapdrošināto personu dzīvošanai.

27. pants. Atbildība kā būvētājam.

Apdrošināta ir Apdrošinātā civiltiesiskā atbildība kā būvētājam par zaudējumiem, kas radušies, Apdrošinātajam veicot būvdarbus polisē norādītajā nekustamajā īpašumā, un atbilst spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem par civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu būvniecībā.

28. pants. Līdzapdrošinātās personas.

Noslēgtā līguma ietvaros bez papildu prēmijas Līdzapdrošinātās personas (Līdzapdrošinātie) ir Apdrošinātā laulātais, bērni un citi ģimenes locekļi, kas dzīvo nedalītā saimniecībā ar Apdrošināto.

29. pants. Pienākumi, iestājoties apdrošināšanas gadījumam.

29.1. Par katru gadījumu, kura rezultātā varētu tikt izvirzīta prasība par zaudējuma atlīdzināšanu, Apdrošinātajam vai Apdrošinājumaņēmējam nekavējoties, tiklīdz tas iespējams, taču ne vēlāk kā 3 darba dienu laikā, rakstiski jāpaziņo Apdrošinātājam.

29.2. Par katru pret viņu vērstu pretenziju vai tiesā iesniegto prasību, kas izvirzītas par trešajai personai nodarīto zaudējumu, Apdrošinātajam vai Apdrošinājumaņēmējam nekavējoties, tiklīdz tas kļuvis iespējams, taču ne vēlāk kā 3 darba dienu laikā, rakstiski jāpaziņo Apdrošinātājam pat tad, ja par negadījuma faktu jau paziņots.

29.3. Apdrošinātā vai Apdrošinājumaņēmēja pienākums ir nekavējoties, taču ne vēlāk kā 3 darba dienu laikā, rakstiski informēt cietušo trešo personu par nepieciešamību vērsties pie Apdrošinātāja zaudējuma novērtēšanai, vienlaicīgi rakstiski informējot Apdrošinātāju par šī pienākuma izpildi.

29.4. Apdrošinājumaņēmēja pienākums ir veikt visus iespējamus pasākumus, kas nepieciešami lietas apstākļu noskaidrošanai un zaudējuma samazināšanai. Veicot iepriekš minētos pasākumus, jāizpilda visi iespējamie Apdrošinātāja norādījumi, kā arī nekavējoties jāiesniedz Apdrošinātājam visi pieprasītie dokumenti.

29.5. Ja par apdrošināšanas gadījumu ir uzsākta policijas izmeklēšana vai saņemti oficiāli rīkojumi vai tiesas

- nolēmumi, tad Apdrošinātajam vai Apdrošinājuma ņēmējam nekavējoties rakstiski par to jāziņo Apdrošinātājam, kā arī jāinformē par lietas turpmāko norisi. Visi saņemtie dokumenti vai cita veida informācija, kas attiecas uz konkrēto gadījumu, iesniedzami Apdrošinātājam uzreiz pēc to saņemšanas.
- 29.6. Apdrošinātais bez Apdrošinātāja rakstveida piekrišanas nav tiesīgs trešajai personai atlīdzināt vai dot solījumu atlīdzināt zaudējumu.
- 29.7. Pēc Apdrošinātāja pieprasījuma Apdrošinājuma ņēmējam vai Apdrošinātajam jāpilnvaro Apdrošinātājs nepieciešamo dokumentu iegūšanai, kā arī viņa interešu pārstāvēšanai. Apdrošinātajam ir tiesības darboties Apdrošinātā labā un pārstāvēt Apdrošinātā intereses apdrošināšanas līgumā noteiktā atbildības limita ietvaros no brīža, kad pret Apdrošināto var tikt celta zaudējumu piedziņas prasība.
- 29.8. Pārstāvības pienākumu uzņemšanās nenozīmē, ka Apdrošinātājs automātiski atzīst Apdrošinātā atbildību, un nerada Apdrošinātajam vai Apdrošinātajam saistības atlīdzināt trešajai personai radīto zaudējumu.
- 29.9. Apdrošinātājs nevar uzņemties pārstāvības pienākumus gadījumos, kad šāda pienākumu pildīšana tieši vai netieši negatīvi var ietekmēt Apdrošinātā interešu objektīvu pārstāvēšanu.
- 29.10. Ja Apdrošinātā ļauns nolūks vai rupja neuzmanība ir bijusi par iemeslu tam, lai tas nepiedalītos ar likumu noteiktajās izmeklēšanas darbībās vai tiesas procesā, Apdrošinātais atlīdzina Apdrošinātajam šīs darbības vai bezdarbības izraisītos zaudējumus.

30. pants. Atlīdzināmais zaudējums un priekšnosacījumi apdrošināšanas atlīdzības izmaksai.

- 30.1. Apdrošinātājs atbilstoši noslēgtā apdrošināšanas līguma nosacījumiem atlīdzina trešajai personai dokumentāli pierādītu zaudējumu ar nosacījumu, ka zaudējums ir radies noslēgtā apdrošināšanas līguma darbības laikā un ir iestājies apdrošinātā civiltiesiskā atbildība.
- 30.2. Trešajai personai tiek atlīdzināti tikai tādi zaudējumi, kas ir saistīti ar:
- 30.2.1. trešās personas dzīvībai, veselībai vai fiziskajam stāvoklim nodarītu kaitējumu: par ārstēšanu, pārejošu darba nespēju, darbaspēju zudumu, nāvi, paliekošu invaliditāti;
- 30.2.2. mantai nodarītu zaudējumu: par trešās personas īpašumā esošas ķermeniskas lietas sabojāšanu vai iznīcināšanu;
- 30.2.3. finansiālu zaudējumu, kas tieši izriet no trešās personas dzīvībai, veselībai vai fiziskajam stāvoklim nodarīta kaitējuma vai mantai nodarīta zaudējuma;
- 30.2.4. Apdrošinātājs atlīdzina pierādāmus trešās personas tiesāšanās izdevumus ar nosacījumu, ka tiesa trešās personas prasību ir apmierinājusi, un nepārsniedzot apmēru, kādu tiesa ir noteikusi spriedumā, kas ir stājies spēkā.
- 30.3. Priekšnosacījumi apdrošināšanas atlīdzības izmaksai:
- 30.3.1. zaudējums ir radies retroaktīvajā periodā vai noslēgtā apdrošināšanas līguma darbības laikā, un Apdrošinātajam pirmo reizi par zaudējumu ir kļuvis zināms noslēgtā apdrošināšanas līguma darbības laikā;
- 30.3.2. Apdrošinātais ir civiltiesiski atbildīgs par nodarīto zaudējumu saskaņā ar Latvijas Republikas tiesību aktiem;
- 30.3.3. Apdrošinātājs ir saņēmis atlīdzības pieteikumu pēc noslēgtā apdrošināšanas līguma spēkā stāšanās un ne vēlāk kā pagarinātā paziņošanas perioda pēdējā dienā;
- 30.3.4. Apdrošinātais vai tā pilnvarotais pārstāvis nav vienojušies par pretenzijas izšķiršanu šķīrējtiesā.
- 30.4. Pagarinātais paziņošanas periods. Pagarinātais paziņošanas periods ir laiks pēc noslēgtā apdrošināšanas līguma beigām, kura laikā Apdrošinātais var paziņot Apdrošinātajam par zaudējumu, kas radies apdrošināšanas līguma darbības laikā. Ja polisē nav norādīts cits pagarinātā paziņošanas perioda termiņš, tas ir viens gads pēc apdrošināšanas līguma darbības beigām.
- 30.5. Retroaktīvais periods. Ja līgumā tiek noteikts retroaktīvais periods, tas tiek norādīts apdrošināšanas polisē. Ja polisē ir norādīts retroaktīvais datums, retroaktīvais periods ir laika posms no retroaktīvā datuma līdz noslēgtā apdrošināšanas līguma sākuma datumam. Noslēgtā apdrošināšanas līguma apdrošināšanas aizsardzība attiecas uz zaudējumu, kas radies retroaktīvajā periodā, ja neviena no pusēm apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdī nezināja un nevarēja zināt par radušos zaudējumu vai par apstākļiem, kuru rezultātā zaudējums varētu rasties. Zaudējumu, kas radies retroaktīvajā periodā, var pieteikt Apdrošinātajam noslēgtā apdrošināšanas līguma darbības laikā vai pagarinātā paziņošanas perioda laikā.
- 30.6. Puses vienojas, ka saskaņā ar likuma „Par apdrošināšanas līgumu” 46. panta noteikumiem, Apdrošinātais zaudējumu piedziņas prasību par zaudējumu izraisījušo notikumu var iesniegt trīs gadu laikā pēc apdrošināšanas līguma termiņa izbeigšanās.
- 30.7. Ja Apdrošinātājs piedāvā atlīdzināt trešajai personai zaudējumu tādā apmērā, kas pieņemams trešajai personai, bet Apdrošinājuma ņēmējs vai Apdrošinātais tam nepiekrīt, Apdrošinātājs neatlīdzina citus papildu izdevumus, kas radušies pēc Apdrošinātāja piedāvājuma atlīdzināt zaudējumu.

31. pants. Sevišķie izņēmumi civiltiesiskās atbildības apdrošināšanā.

Ar šī apdrošināšanas līguma parakstīšanu puses ir vienojušās, ka sekojoši zaudējumu gadījumi netiek atzīti par apdrošināšanas gadījumiem, ja atbildības iestāšanās un/vai zaudējumu rašanos, vai Apdrošinātā, Apdrošinājumaņēmēja darbību vai bezdarbību pirms vai pēc atbildības iestāšanās raksturo sekojoši faktiskie apstākļi:

- 31.1. Apdrošinātais nav iesniedzis pret viņu vērstu prasību par zaudējuma atlīdzību Apdrošinātājam apdrošināšanas līguma vai pagarinātā paziņošanas perioda laikā;
- 31.2. netiek izpildīts kāds no pienākumiem, kas minēts 29.6. punktā. Apdrošinātājs ir tiesīgs neizmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, ja Apdrošinātais vai Apdrošinājumaņēmējs ar ļaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ nav izpildījis kādu no pārējiem šo noteikumu 29. pantā norādītajiem pienākumiem. Ja kāds no šiem pienākumiem (izņemot 29.6. punktā noteikto) netiek izpildīts vieglas neuzmanības dēļ, Apdrošinātājs ir tiesīgs samazināt izmaksājamo apdrošināšanas atlīdzību par 50%;
- 31.3. Apdrošinātais bez Apdrošinātāja rakstveida piekrišanas ir atlīdzinājis vai devis solījumu atlīdzināt zaudējumu trešajai personai;
- 31.4. zaudējums izraisīts alkohola, narkotiku vai citu apreibinošu, toksisku vai psihotropu vielu ietekmē;
- 31.5. zaudējums radies atkārtoti tā paša iemesla dēļ, ko iepriekš Apdrošinātājs jau atlīdzinājis, ja Apdrošinātais pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas nav veicis nepieciešamās darbības, lai novērstu atkārtotu zaudējuma rašanos šī paša iemesla dēļ;
- 31.6. zaudējums jāsedz kādam citam obligātajam apdrošināšanas veidam;
- 31.7. prasības, ko apdrošinātās personas izvērza savstarpēji viena otrai, vai ko izvērza trešā persona,
 - 31.7.1. kas tieši vai netieši pieder Apdrošinātājam, vai kuru Apdrošinātais kontrolē, nodarbina vai vada;
 - 31.7.2. kurai tieši vai netieši pieder Apdrošinātais, vai kura to kontrolē, nodarbina vai vada;
 - 31.7.3. kurā Apdrošinātais ir līdzīpašnieks, valdes, padomes vai cita veida izpildinstitūcijas loceklis, vai kurā Apdrošinātais veic darbu uz līguma pamata, kas pēc būtības līdzinās darba līgumam;
- 31.8. zaudējumi, izmaksas vai jebkāda veida izdevumi, kas saistīti ar jebkādam prasībām, kas tieši vai netieši cēlušās no, saistītas ar vai attiecas uz kaitējumu veselībai, dzīvībai, fiziskajam stāvoklim (ieskaitot emocionālu kaitējumu, garīgu traumu, fobiju), kas radies, attīstījies vai jebkādā citā veidā saistīts ar akūtā imūndeficīta sindromu (AIDS) vai hepatītvīrusu A, B, C, vai to patogēnu ierosinātājiem. Šis izņēmums ietver arī aizstāvēšanās izmaksas vai medicīnisko pārbaužu izmaksas saistībā ar aizdomām par inficēšanos ar kādu augstāk uzskaitītajiem;

- 31.9. zaudējums saistīts ar enerģētisku, jonizētu staru (piem., radioaktīvu vielu emitētiem alfa, beta un gamma stariem, kā arī neitronu vai paātrinātajos radītu staru) kā arī lāzera iedarbību. Netiek segtas jebkādas izmaksas, kas tieši vai netieši saistītas ar, cēlušās no radioaktīvā starojuma, piesārņojuma vai atoma kodola šķelšanās;
- 31.10. kaitējums veselībai, dzīvībai, fiziskajam stāvoklim vai materiālie zaudējumi, kuri cēlušies no elektromagnētiskā lauka (EML) un/vai elektromagnētiskās radiācijas (EMR) ietekmes;
- 31.11. zaudējums tieši vai netieši izcēlies no vai ir jebkādā veidā saistīts ar azbestu vai azbestu saturošiem produktiem;
- 31.12. prasība ir izvirzīta par zaudējumu, kas radies saistībā ar tabaku vai tabakas produktiem, pelējumu, sēnītēm, insektu iznīcināšanas līdzekļiem, herbicīdiem, pesticīdiem, citām dzīvībai, veselībai, mantai vai videi kaitīgām ķīmiskām vielām vai izstrādājumiem;
- 31.13. zaudējumu izraisa inficēšanās ar Apdrošinātā (fiziskā persona) slimību; zaudējumu izraisa dzīvnieka, kas pieder Apdrošinātājam vai kas to pārdevusi, slimība;
- 31.14. zaudējums nodarīts Apdrošinātā (fiziskā persona) piederīgajiem. Par piederīgajiem uzskatāmi vecāki, laulātais un bērni, adoptētie bērni un adoptētāji, patēvs, pamāte un pabērni, vecvecāki un mazbērni, brāļi, māsas, audžuvecāki un audžubērni, kā arī cita persona, ar kuru Apdrošinātājam vai Līdzapdrošinātājam ir kopīga saimniecība;
- 31.15. zaudējums nodarīts trešo personu īpašumam, ar kuru vai kurā strādā Apdrošinātais, kas ir viņa rīcībā, uzraudzībā vai kontrolē, ko Apdrošinātais pārņēmis, noīrējis, paņēmis glabāšanā u.tml.;
- 31.16. zaudējums radies ilglaicīgas vai pakāpeniskas iedarbības rezultātā (piem., temperatūra, gāzes, tvaiki, dūmi, kvēpi, putekļi); zaudējums radies saistībā ar tekošu vai stāvošu ūdeni izraisītiem plūdiem;
- 31.17. prasība ir par nemantisku zaudējumu, apmelošanu, neslavas celšanu, nepatiesu ziņu izplatīšanu vai publicēšanu, goda un cieņas aizskaršanu, morālo kaitējumu;
- 31.18. zaudējums radies, sabojājot vai iznīcinot skaidru naudu, vērtspapīrus, juvelierizstrādājumus, dārgmetālus, kolekcijas, gleznas, unikālus vai antīkus priekšmetus, paraugus, dokumentus, aktus, plānus, oriģinālos rasējumus, modeļus, arhīvu krājumus, datoru programmas, datus, datu bāzes un informāciju;
- 31.19. zaudējums radies vibrāciju, satricinājumu, pamatu vai gruntsgabalu sēšanās, kā arī trokšņu rezultātā;
- 31.20. prasība ir par atrauto peļņu vai par dīkstāves izmaksām;
- 31.21. Apdrošinātā atbildība iestājas par visa veida uz sauszemes, ūdenī vai gaisā izmantojamu motorizētu, kā arī tādu transporta līdzekļu, kuri normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā reģistrējami vai kuriem

- nepieciešama vadītāja apliecība, ekspluatāciju, vadīšanu, atrašanos īpašumā, valdījumā vai pārziņā;
- 31.22. atbildība iestājas, pamatojoties vienīgi uz līgumu, vienošanos, līgumiskām saistībām; zaudējuma atlīdzības prasība ir par saistību neizpildi, novēlotu izpildi vai par kompensāciju saistību neizpildes rezultātā;
- 31.23. zaudējums radies saistībā ar nekustamo īpašumu, kuru Apdrošinātais ir izīrējis vai iznomājis trešajai personai;
- 31.24. prasība ir par finansiālu zaudējumu, kas nav radies kā tiešas sekas trešās personas dzīvībai, veselībai vai fiziskajam stāvoklim nodarītam kaitējumam vai mantai nodarītam zaudējumam;
- 31.25. nodarīts kaitējums videi;
- 31.26. zaudējums radies saistībā ar tādu būvniecības darbu veikšanu, kam saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem ir nepieciešams saņemt būvatļauju; šis izņēmums nav spēkā, ja apdrošināts seguma variants „Atbildība kā būvētājam”.
- 31.27. zaudējums izraisīts, veicot būvniecību bez darbību saskaņošanas atbilstoši normatīvo aktu prasībām;
- 31.28. zaudējums, ņemot vērā izvēlētais būvniecības metodes un risinājumus, bija iepriekš paredzams.

VI nodaļa. Nelaiemes gadījumu apdrošināšana

32. pants. Nelaiemes gadījumu apdrošināšanas terminu skaidrojumi.

Apdrošinājuma summa – apdrošināšanas līgumā norādītā naudas summa, par kuru ir apdrošināta personas dzīvība, veselība vai fiziskais stāvoklis. Apdrošinājumaņēmējs, slēdzot līgumu, norāda apdrošinājuma summu un saskaņo to ar Apdrošinātāju.

Nelaiemes gadījums – notikums, kurā Apdrošinātajam pret viņa gribu tiek nodarīts kaitējums vai iestājas nāve, ārējam spēkam negaidīti iedarbojoties uz viņa ķermeni.

Labuma guvējs – fiziskā vai juridiskā persona, kurai Apdrošinātā nāves gadījumā izmaksājama apdrošināšanas atlīdzība atbilstoši apdrošināšanas līgumam.

Apdrošināšanas atlīdzība – par apdrošināšanas gadījumu izmaksājamā naudas summa saskaņā ar apdrošināšanas līgumu.

33. pants. Apdrošināšanas objekts.

Apdrošināšanas objekts - apdrošināšanas gadījuma rezultātā iestājusies apdrošinātās personas nāve, paliekoša invaliditāte, kaulu lūzumi vai traumas.

34. pants. Apdrošināšanas aizsardzības apjoms.

34.1. Ja nelaiemes gadījuma rezultātā, kas saskaņā ar apdrošināšanas līgumu ir apdrošināšanas gadījums, viena kalendārā gada laikā iestājas Apdrošinātā nāve vai paliekoša invaliditāte, Apdrošinātājs izmaksā apdrošināšanas atlīdzību, kas nepārsniedz

apdrošināšanas polisē konkrētajam apdrošināšanas gadījumam paredzēto apdrošinājuma summu.

34.2. Ja nelaiemes gadījuma rezultātā, kas saskaņā ar apdrošināšanas līgumu ir apdrošināšanas gadījums, Apdrošinātajam ir radušies kaulu lūzumi vai traumas, Apdrošinātājs izmaksā apdrošināšanas atlīdzību, kas nepārsniedz apdrošināšanas polisē konkrētajam riskam paredzēto apdrošinājuma summu.

35. pants. Personas, kuras nav apdrošināmas.

- 35.1. Nav apdrošināmas un pat apdrošināšanas prēmijas samaksas gadījumā nav apdrošinātas:
- 35.1.1. psihiski slimas, kā arī pastāvīgi kopjamas personas. Pastāvīgi kopjamas personas ir tādas, kurām ikdienā nepieciešama citas personas palīdzība;
- 35.1.2. personas, kuras līguma noslēgšanas brīdī ir vai apdrošināšanas līguma darbības laikā kļūst 70 gadus vecas. Personas, sākot no 70 gadu vecuma un vecākas, tiek apdrošinātas, pusēm par to īpaši vienojoties un izdarot atzīmi polisē;
- 35.1.3. personas, kuras līguma darbības laikā atrodas vai nokļūst apcietinājumā.
- 35.2. Apdrošināšanas aizsardzība izbeidzas brīdī, kad Apdrošinātais kļūst par personu, uz kuru attiecināms 35.1. punkts. Vienlaicīgi ar to tiek izbeigts apdrošināšanas līgums bez atsevišķa paziņojuma nosūtīšanas.
- 35.3. Iemaksātās apdrošināšanas prēmijas personām, kuras ir vai kļūst neapdrošināmas, atmaksājamas pēc Apdrošinājumaņēmēja pieprasījuma par laika posmu kopš apdrošināšanas līguma noslēgšanas vai kļūšanas par neapdrošināmu personu.

36. pants. Apdrošināšanas aizsardzības darbības termiņš un teritorija.

- 36.1. Apdrošināšanas aizsardzība ir spēkā 24 stundas diennaktī visā pasaulē.
- 36.2. Apdrošināšanas aizsardzība ir spēkā līdz apdrošināšanas termiņa beigām vai Apdrošinātā nāvei, vai līdz brīdim kad, saskaņā ar 35.1. punktu Apdrošinātais kļūst neapdrošināms.

37. pants. Apdrošinātāja un Apdrošinātā tiesības un pienākumi, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, un to nepildīšanas sekas.

- 37.1. Apdrošinātā pienākums, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, ir:
- 37.1.1. veikt visus iespējamus pasākumus, lai iespēju robežās mazinātu nelaiemes gadījuma sekas;
- 37.1.2. rakstiski informēt Apdrošinātāju vai tā pilnvaroto pārstāvi par apdrošināšanas gadījuma iestāšanos nekavējoties, tiklīdz tas iespējams, bet ne vēlāk kā viena kalendārā mēneša laikā, un izpildīt Apdrošinātāja vai tā pilnvarotā pārstāvja norādījumus;
- 37.1.3. palīdzēt Apdrošinātajam noskaidrot apdrošināšanas gadījuma iestāšanās apstākļus un iesniegt

dokumentus, kas apstiprina apdrošināšanas gadījuma iestāšanās faktu, vietu un laiku un zaudējumu apjomu:

- a) akts par nelaimes gadījumu darbā;
- b) ārstniecības iestādes vai ārstējošā ārsta izziņa par nelaimes gadījumu;
- c) citas valsts vai pašvaldības institūciju izziņas par nelaimes gadījumu;

- 37.1.4. aizpildīt no Apdrošinātāja saņemto paziņojuma veidlapu par nelaimes gadījumu, sniedzot patiesas ziņas, un nekavējoties to nodot Apdrošinātājam, kā arī sniegt jebkuru citu pieprasīto informāciju, kas saistīta ar šo gadījumu.
- 37.1.5. Apdrošinātājam ir jāatļauj sevi izmeklēt ārstam, ko šajā nolūkā norīkojis Apdrošinātājs. Ar to saistītos izdevumus, arī šā iemesla dēļ zaudēto darba algas daļu, sedz Apdrošinātājs.
- 37.1.6. Ārstiem, kas arī citu iemeslu dēļ ārstējuši vai izmeklējuši Apdrošināto, citiem Apdrošinātājiem, valsts un ārstniecības iestādēm ir tiesības sniegt Apdrošinātājam pieprasīto informāciju.

38. pants. Atlīdzība paliekošas invaliditātes gadījumā.

38.1. Ja nelaimes gadījuma rezultātā radies paliekošs kaitējums Apdrošinātā fiziskajām vai garīgajām darba spējām (invaliditāte), Apdrošinātājam ir tiesības pieprasīt apdrošināšanas atlīdzību, kura nepārsniedz invaliditātes gadījumā paredzēto apdrošinājuma summu.

Lai pretendētu uz apdrošināšanas atlīdzību, invaliditātei ir jāiestājas gada laikā pēc nelaimes gadījuma, trīs kalendāro mēnešu laikā pēc invaliditātes iestāšanās par to jāpaziņo Apdrošinātājam, kā arī jāapliecina invaliditātes iestāšanās ar medicīniskiem dokumentiem.

38.2. Apdrošināšanas atlīdzības apmērs tiek izteikts % no apdrošinājuma summas paliekošas invaliditātes gadījumā un ir atkarīgs no invaliditātes pakāpes:

- a) par konstatētu invaliditātes pakāpi uzskatāms, ja netiek pierādīta lielāka vai mazāka invaliditāte, funkcionālo spēju zudums vai gadījums, kad persona zaudējusi (kreļļiem % dalījums ir pretējs):

Ekstremitāte / orgāns	% no apdrošinājuma summas	
	Labo	Kreiso
Roku:		
pleca locītavas līmenī	80	70
virš elkoņa locītavas	75	65
zem elkoņa locītavas	65	55
plaukstas locītavas līmenī	50	40
1. pirkstu	20	15
1. pirksta naga falangu	10	8
2., 3., 4. un 5. pirkstu (par katru)	5	3
2., 3., 4. un 5. pirksta naga falangu	3	2
Kāju virs ceļa locītavas	70	
Kāju zem ceļa locītavas	60	

Pēdu pēdas locītavas līmenī	50
Kājas īkšķi	10
Jebkuru citu kājas pirkstu (par katru)	5
Redzi ar vienu aci	50
Dzirdi ar vienu ausi	25
Ožas sajūtu	10
Garšas sajūtu	5
Vienīgās ekstremitātes, pilnīgs redzes, dzirdes vai runas spēju zudums	100

- b) ja daļēji zaudēta kāda no minētajām ķermeņa daļām vai pasliktinājusies kāda no minētajām ķermeņa daļu vai maņas orgānu funkcijām, tad atlīdzības procentu likme ir proporcionāla, bet nepārsniedz apakšpunktā a) noteikto;
- c) ja nelaimes gadījuma rezultātā cietušas ķermeņa daļas vai maņu orgāni, kuru zudumu vai funkcionālo spēju zudumu nevar novērtēt pēc apakšpunktu a) un b) noteikumiem, izšķiroša nozīme ir tam, cik lielā mērā, tikai no medicīniskā viedokļa, ir zaudētas normālas fiziskās vai garīgās darba spējas;
- d) ja nelaimes gadījums radījis kaitējumu vairākām fiziskām vai garīgām funkcijām, tad saskaņā ar 38.2. punktu noteiktās invaliditātes pakāpes summējas, tomēr nepārsniedz apdrošinājuma summu.
- 38.3. Ja nelaimes gadījuma rezultātā radies kaitējums fiziskai vai garīgai funkcijai, kura jau bijusi paliekoši traucēta, no tagad noteiktās invaliditātes pakāpes tiek atņemta iepriekšējā invaliditāte, un apdrošināšanas atlīdzību aprēķina no atlikušās invaliditātes daļas.
- 38.4. Lai saņemtu apdrošināšanas atlīdzību par redzes vai dzirdes pasliktināšanos, jāiesniedz ārsta slēdziens par redzes un/vai dzirdes stāvokli pirms traumas.
- 38.5. Ja tā paša nelaimes gadījuma rezultātā gada laikā iestājas Apdrošinātā nāve, tiesības uz atlīdzību par invaliditāti tiek zaudētas.
- 38.6. Ja ir izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība par kaulu lūzumiem vai traumām, un šī paša nelaimes gadījuma rezultātā ir iestājusies invaliditāte, apdrošināšanas atlīdzība tiek samazināta par summu, kas iepriekš izmaksāta par kaulu lūzuma vai traumas faktu.
- 38.7. Ja Apdrošinātā nāve iestājas gada laikā pēc nelaimes gadījuma, un nāves cēlonis nav saistīts ar nelaimes gadījumu, vai nāve iestājas vēlāk kā gadu pēc nelaimes gadījuma, un ir bijusi pieteikta prasība par atlīdzības izmaksu invaliditātes gadījumā, saskaņā ar 38.1. punktu atlīdzību izmaksā atbilstoši invaliditātes pakāpei, kuru konstatējusi pēdējā medicīniskā izmeklēšana.
- 38.8. Apdrošināšanas atlīdzība invaliditātes gadījumā var tikt pieprasīta pirms ārstēšanas kursa beigām viena gada laikā pēc nelaimes gadījuma iestāšanās.
- 38.9. Apdrošinātājam ir tiesības ik gadu (maksimāli trīs gadu laikā no nelaimes gadījuma brīža), pamatojoties uz medicīniskās izmeklēšanas rezultātiem, pārskatīt invaliditātes pakāpi. Ja invaliditātes pakāpe ir

augstāka kā par iepriekš noteikto, Apdrošinātājs piemaksā starpību. Pretējā gadījumā Apdrošinātais atmaksā pārmaksāto apdrošināšanas atlīdzības daļu.

39. pants. Atlīdzība nāves gadījumā.

- 39.1 Ja nelaimes gadījuma rezultātā gada laikā iestājas Apdrošinātā nāve, Labuma guvējam ir tiesības uz apdrošināšanas atlīdzību nāves gadījumam paredzētās apdrošinājuma summas apmērā.
- 39.2. Ja nelaimes gadījuma rezultātā ir iestājusies Apdrošinātā nāve un polisē nav norādīta cita persona Labuma guvējs, Apdrošināšanas atlīdzību nāves gadījumā saņem Apdrošinātā mantinieki, kuriem jāiesniedz Apdrošinātājam sekojoši dokumenti:
- aizpildīta pieteikuma forma, ko izsniedz Apdrošinātājs;
 - miršanas apliecība;
 - dokumenti, kas apliecina Labuma guvēja tiesības uz apdrošināšanas atlīdzību;
 - citi ar nelaimes gadījumu saistīti dokumenti, kurus pieprasa Apdrošinātājs apdrošināšanas atlīdzības noformēšanai.

40. pants. Atlīdzība kaulu lūzumu gadījumos.

- 40.1. Kaulu lūzumu gadījumā Apdrošinātais saņem apdrošināšanas atlīdzību par lūzuma faktu saskaņā ar 40.8. punktu un kaulu lūzumiem paredzēto apdrošinājuma summu.
- 40.2. Ja lūzumi atbilst vairākām pozīcijām, atlīdzības summējas, nepārsniedzot apdrošināšanas polisē minēto apdrošinājuma summu kaulu lūzumu gadījumiem.
- 40.3. Ja vienai pozīcijai atbilst vairāki lūzumi, atlīdzība tiek aprēķināta kā par vienu lūzumu.
- 40.4. Atlīdzība netiek aprēķināta par atkārtotiem lūzumiem, ja lūzums noticis laikā, kad iepriekšējais vēl nav bijis saaudzis; to nosaka, pamatojoties uz medicīnisko dokumentāciju.
- 40.5. Komplicētu lūzumu gadījumā apdrošināšanas atlīdzība var tikt paaugstināta līdz 25% no aprēķinātās apdrošināšanas atlīdzības summas.
- 40.6. Atlīdzība par kaulu lūzumiem netiek izmaksāta par patoloģiskiem lūzumiem, kā arī gadījumos, ja tā paša nelaimes gadījuma rezultātā Apdrošinātais iegūst invaliditāti vai arī iestājas nāve.
- 40.7. Apdrošināšanas atlīdzība par kaulu lūzumiem tiek izmaksāta, pamatojoties uz licencētas ārstnieciskās iestādes vai ārstējošā ārsta izdotu izziņu un rentgena uzņēmumiem.

40.8. Kaulu lūzumu apdrošināšanas saīsinātā atlīdzību tabula:

Kauli	Līdz % no apdrošinājuma summas
Galvaskausa velves kauli	20
Galvaskausa pamatnes kauli	20
Augšžokļa un apakšžokļa kauli	5
Deguns	3
Lāpstiņa un atslēgas kauls	5
Krūšu kauls	5
1 riba	5
par katru nākamo riba, bet ne vairāk kā	2 10
Mugurkaula skriemeļa loka, ķermeņa un izaugumu lūzums (līdz 2 skriemeļiem)	10
par katru nākamo mugurkaula skriemeļa loka, ķermeņa un izaugumu lūzumu, bet ne vairāk kā	5 40
Mugurkaula skriemeļa šķērsizauguma vai smailā izauguma lūzums	5
Iegurņa kauli	30
Gūžas locītava	25
Krusta kaula lūzums	10
Astes kauls	5
Kāja virs ceļa locītavas	25
Ceļa locītava	8
Kāja zem ceļa locītavas	8
Pēdas kauli	7
Kājas pirksts	2
par katru nākamo kājas pirkstu, bet ne vairāk kā	2 10
Roka virs elkoņa locītavas	10
Roka zem elkoņa locītavas	7
Plaukstas kauli	5
Rokas pirksti	2

Ar pilnu apdrošināšanas atlīdzību tabulu Apdrošinātais var iepazīties jebkurā Apdrošinātāja filiālē vai birojā.

41. pants. Atlīdzība traumu gadījumos (izņemot kaulu lūzumus).

- 41.1. Atlīdzība traumu gadījumos tiek izmaksāta saišu, cīpslu, mīksto audu u.c. bojājumu gadījumos, kuros nav paredzēta apdrošināšanas atlīdzība saskaņā ar šo noteikumu 40. punktu – Atlīdzība kaulu lūzumu gadījumos.
- 41.2. Atlīdzība tiek aprēķināta procentuāli no traumu gadījumiem paredzētās apdrošinājuma summas un saskaņā ar 41.3. punktu.

41.3. Traumu apdrošināšanas saīsinātā atlīdzību tabula:

Traumas	% no apdrošinājuma summas
Galvas smadzeņu satricinājums (ar darba nespēju ne mazāku par 11 diennaktīm)	3-7
Cīpslu un saišu plīsumi, mežģījumi, menisku bojājums	3-20
Mīksto audu bojājumi (brūce, sākot no 2 cm)	1-20
Apdegumi (sākot ar 2. pakāpes apdegumiem)	3-70
Nervu sistēmas bojājumi, neiŗīti	5-40
Iekšējo orgānu bojājumi, tai skaitā sirds-asinsvadu sistēmas bojājumi	3-30

- 41.4. Atlīdzība par traumu tiek izmaksāta gadījumā, ja ārstēšanās laiks ir ne mazāks par 7 diennaktīm, un tas ir apliecināts ar ārstējošā ārsta izziņi.
- 41.5. Ja traumas atbilst vairākām pozīcijām, atlīdzības summējas, nepārsniedzot apdrošināšanas polisē minēto apdrošinājuma summu traumu gadījumiem.
- 41.6. Atlīdzība par traumām netiek izmaksāta gadījumos, ja to cēlonis ir patoloģija, kā arī gadījumos, ja tā paša nelaimes gadījuma rezultātā Apdrošinātais iegūst invaliditāti vai arī iestājas nāve.
- 41.7. Gadījumā, ja nelaimes gadījumā gūtās traumas rezultātā nepieciešama operācija, izņemot šuvju uzlikšanu u.c. nelielu ķirurģisko iejaukšanos, apdrošināšanas atlīdzību var tikt paaugstināta līdz 15% no aprēķinātās apdrošināšanas atlīdzības summas.

42. pants. Apdrošināšanas atlīdzības samazināšana.

Ja nelaimes gadījumā radušos kaitējumu veselībai vai kaitējuma sekas ir ietekmējušas agrākās slimības vai fiziski defekti, tad apdrošināšanas atlīdzību tiek attiecīgi samazināta atbilstoši šīs slimības vai fiziskā defekta daļai, ja šī daļa sastāda vismaz 25%.

43. pants. Sevišķie izņēmumi nelaimes gadījumu apdrošināšanā.

Papildus vispārīgajos noteikumos noteiktajiem izņēmumiem, apdrošināšanas objekts nav un apdrošināšanas atlīdzība netiek izmaksāta par:

- 43.1. nelaimes gadījumiem, kuru cēlonis ir Apdrošinātā garīgi, psihiski vai apziņas traucējumi, arī, ja Apdrošinātais ir lietojis alkoholu, narkotiskās vai citas apreibinošas vielas, kā arī nelaimes gadījumiem, kurus izraisījis infarkts, insults, epilepsijas vai citas krampju lēkmes. Apdrošināšanas aizsardzība tomēr paliek spēkā, ja šos veselības traucējumus vai lēkmes izraisījis nelaimes gadījums, uz kuru pēc apdrošināšanas līguma noteikumiem attiecas apdrošināšanas aizsardzība;
- 43.1.1. nelaimes gadījumiem, kas notikuši ar apdrošināto, kad viņš veic vai cenšas veikt krimināli sodāmu darbību;

- 43.1.2. nelaimes gadījumiem un/vai to sekām, kas notikuši ar Apdrošināto, tā apzinātas tīšas darbības rezultātā;
- 43.1.3. pašnāvību, pašnāvības mēģinājumu un tā sekām;
- 43.1.4. nelaimes gadījumiem, kas notikuši ar Apdrošināto, vadot transportlīdzekli bez tiesībām vadīt attiecīgās kategorijas transportlīdzekli;
- 43.1.5. nelaimes gadījumiem, kas notikuši ar Apdrošināto, viņam kā motorizēta, sauszemes, gaisa vai ūdens transportlīdzekļa vadītājam, stūrmanim vai pasažierim piedaloties sacensībās un treniņos; nelaimes gadījumiem, kas radušies, piedaloties visa veida profesionālā vai amatieru sporta sacensībās un treniņos, kā arī nelaimes gadījumiem, kas radušies, nodarbojoties ar jebkādu ekstrēmu sporta veidu vai hobiju.
(Lidošana ar lidaparātu citādi, nekā pasažierim licencētai aviosabiedrībai piederošā lidmašīnā, kura reģistrēta kā pasažieru pārvadāšanas līdzeklis pa noteiktu maršrutu, kuģošana citādi, nekā pasažierim ar kuģi, kurš reģistrēts kā pasažieru pārvadāšanas līdzeklis pa noteiktu maršrutu, lēkšana no augstuma gumijas atsaitē, klinšu kāpšana, alpīnisms, speleoloģija, kalnu slēpošana vai snovošana ārpus trases, niršana ar elpošanas aparātu, izpletņlēkšana, lidošana ar deltaplānu, paraplānu, planieri, nodarbošanās ar kaitingu, veikbordru, raftingu, jebkādu cīņas sporta veidu, tiek uzskatīta par ekstrēmu sporta veidu vai hobiju.);
- 43.1.6. kaitējumu veselībai, kura cēlonis ir ārstēšana vai iejaukšanās, kuru sev veic vai liek veikt Apdrošinātais, izņemot gadījumus, kad iejaukšanās vai ārstniecības pasākumi, ieskaitot staru diagnostiku vai staru terapiju, bijuši nepieciešami sakarā ar nelaimes gadījumu, uz kuru pēc apdrošināšanas līguma noteikumiem attiecas apdrošināšanas aizsardzība un kurus ir nozīmējis ārsts;
- 43.1.7. kaitējumu veselībai infekcijas rezultātā, izņemot gadījumus, kad slimības ierosinātājs iekļuvis ķermenī caur ievainojumu nelaimes gadījuma rezultātā, uz kuru pēc apdrošināšanas līguma noteikumiem attiecas apdrošināšanas aizsardzība.
Par nelaimes gadījumā iegūtiem miesas bojājumiem nav uzskatāmi ādas vai gļotādas bojājumi, kas paši par sevi ir nenozīmīgi, bet caur kuriem slimības ierosinātājs tūlī vai vēlāk iekļuvis ķermenī; šis ierobežojums nav spēkā stinguma krampju un trakumsērgas gadījumā. Uz infekcijām, kas iekļuvušas Apdrošinātā ķermenī, viņam saņemot medicīnisko palīdzību, attiecināms 43.1.6. punkts;
- 43.1.8. saindēšanos, uzņemot cietas vai šķīdus vielas caur barības traktu, izņemot barības trakta smagus lokālus bojājumus un smagas intoksikācijas gadījumus. Apdrošināšanas aizsardzība nav spēkā, ja intoksikācijas cēlonis ir alkohols un/vai citas apreibinošas vielas;

- 43.1.9. ērču encefalītu, izņemot gadījumus, kad Apdrošinātais ir saņēmis pilnu encefalīta vakcinācijas kursu noteiktajos termiņos;
- 43.1.10. AIDS un HIV, neatkarīgi no inficēšanās iemesla un veida.

VII nodaļa. Vispārīgie noteikumi

Vispārīgie noteikumi attiecas uz visiem līgumā ietvertiem apdrošināšanas veidiem, ciktāl tie nav pretrunā ar speciālajiem un sevišķajiem noteikumiem attiecīgi izvēlētajam apdrošināšanas segumam.

44. pants. Apdrošināšanas saistības.

- 44.1. Apdrošināšanas prēmijas samaksa apliecina, ka Apdrošinātājs un Apdrošinājumaņēmējs, paužot savu gribu, panākuši vienošanos, saskaņā ar kuru Apdrošinājumaņēmējs uzņēmieš saistības maksāt apdrošināšanas prēmiju līgumā noteiktā veidā, termiņos un apmērā, kā arī izpildīt citas, šajos noteikumos atrunātās saistības, savukārt Apdrošinātājs uzņēmieš saistības, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, atbilstoši Apdrošināšanas līgumam.
- 44.2. Apdrošināšanas līguma noteikumi, kas attiecas uz Apdrošinājumaņēmēju vai Apdrošināto, atbilstoši saturam tiek piemēroti gan Apdrošinājumaņēmējam, gan Apdrošinātajam. Apdrošinājumaņēmējs kopā ar Apdrošināto ir atbildīgs par apdrošināšanas līgumā norādīto pienākumu izpildi.
- 44.3. Ar šī līguma noslēgšanu puses ir vienojušās, ka no Apdrošināšanas līguma izrietošo līgumisko attiecību regulēšanai tās piemēros Latvijas Republikas likuma "Par apdrošināšanas līgumu" normas, kuras ir bijušas spēkā Apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdī.
- 44.4. Ar šī līguma noslēgšanu puses ir vienojušās, ka Apdrošinātā vai Apdrošinājumaņēmēja jebkuri prasījumi, kas var izrietēt no noslēgtā Apdrošināšanas līguma, nevar būt cesijas priekšmets un tikt nodoti trešajām personām.
- 44.5. Ar šī līguma noslēgšanu puses ir vienojušās, ka Apdrošinātājs ir tiesīgs pilnvarot trešās personas atgūt no Apdrošināšanas līguma izrietošos prasījumus.
- 44.6. Apdrošinātājs un Apdrošinājumaņēmējs vienojas, ka Apdrošināšanas līguma darbības ietvaros pušu attiecībās par derīgiem tiek uzskatīti arī rēķini, uz kuriem atbildīgo personu paraksti ir aizstāti ar elektronisko apliecinājumu svītru koda veidā.
- 44.7. Apdrošinātājs noslēgtā Apdrošināšanas līguma darbības laikā sazinās ar Apdrošinājumaņēmēju latviešu valodā. Apdrošinājumaņēmējam nosūtāmo korespondenci Apdrošinātājs nodrošina latviešu valodā.

45. pants. Apdrošināšanas līguma spēkā stāšanās kārtība.

- 45.1. Apdrošināšanas līgums tiek noslēgts, pamatojoties uz Apdrošinājumaņēmēja sniegto informāciju, kas tiek

norādīta apdrošināšanas līgumā, lai informētu Apdrošinātāju par apstākļiem, kas nepieciešami apdrošinātā riska novērtēšanai.

- 45.2. Apdrošināšanas līgums ir spēkā ar nosacījumu, ka apdrošināšanas prēmija ir samaksāta līgumā minētajos termiņos un apjomā, neatkarīgi no tā vai Apdrošinātājs ir izrakstījis rēķinu. Apdrošinājumaņēmējs apdrošinātā riska novērtēšanai par apdrošināmo objektu sniedz patiesu informāciju, kas tiek fiksēta Apdrošināšanas līgumā pirms polises reģistrācijas Apdrošinātāja datu bāzē. Puses vienojas, ka apdrošināšanas prēmijas samaksa līgumā noteiktajā termiņā kalpo par pierādījumu ne tikai polisē minēto ziņu patiesumam, bet arī apliecina faktu, ka Apdrošinājumaņēmējs ir iepazinies ar līguma noteikumiem, tie ir saprotami, un viņš piekrīt tos ievērot. Apdrošināšanas līguma noteikumi pieejami www.ergo.lv vai jebkurā ERGO birojā.
- 45.3. Gadījumā, ja puses apdrošināšanas līgumā vienojas, ka apdrošināšanas prēmija tiek samaksāta pēc apdrošināšanas līguma spēkā stāšanās, tad apdrošināšanas prēmijas samaksas gadījumā polisē norādītajā termiņā apdrošināšanas līgums ir spēkā ar polisē norādīto spēkā stāšanās brīdi. Ja apdrošināšanas prēmijas samaksa nav veikta līdz polisē norādītajam termiņam, ir uzskatāms, ka apdrošināšanas līgums nav stājies spēkā.

46. pants. Līguma darbības termiņš. Līguma izbeigšana un apdrošināšanas prēmijas atlikuma izmaksāšana.

- 46.1. Apdrošināšanas līguma darbības periods tiek norādīts apdrošināšanas līgumā.
- 46.2. Puses noslēgto līgumu var izbeigt likumā „Par apdrošināšanas līgumu” noteiktajos gadījumos un kārtībā.
- 46.3. Jebkura līgumslēdzēja puse var izbeigt apdrošināšanas līgumu pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, kad ir izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība, vai pirms apdrošināšanas atlīdzības izmaksas, ja Apdrošinātājs ir noteicis ar apdrošināšanas gadījumu saistīto zaudējumu apmēru, 1 mēneša laikā pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās.
- 46.4. Apdrošināšanas līgums ir izbeigts pēc 15 dienām no dienas, kad attiecīgā līgumslēdzēja puse nosūtījusi rakstveida paziņojumu par apdrošināšanas līguma izbeigšanu, vai, ja abas līgumslēdzējas puses rakstiski ir vienojušās par savādāku līguma pārtraukšanas kārtību.
- 46.5. Atmaksājamā prēmijas daļa, ja apdrošināšanas līgums izbeigts pirms termiņa:
- 46.5.1. ja līguma darbības laikā nav veiktas apdrošināšanas atlīdzības izmaksas vai iesniegtas apdrošināšanas prasības, Apdrošinātājs atmaksā apdrošināšanas prēmijas daļu, kuras apmēru nosaka, no samaksātās apdrošināšanas prēmijas atskaitot prēmijas daļu par apdrošināšanas līguma izbeigušos darbības periodu

- un ar apdrošināšanas līguma noslēgšanu saistītos Apdrošinātāja pierādāmos izdevumus, kas nepārsniedz 25% no apdrošināšanas prēmijas;
- 46.5.2. ja līguma darbības laikā ir veiktas apdrošināšanas atlīdzības izmaksas un izmaksātā atlīdzība ir mazāka par atmaksājamo prēmijas daļu (starpība starp iemaksāto prēmiju un prēmijas daļu par līguma darbības izbeigušos periodu), Apdrošinātājs atmaksā apdrošināšanas prēmijas daļu, kuras apmēru nosaka, no samaksātās apdrošināšanas prēmijas atskaitot apdrošināšanas atlīdzību, prēmijas daļu par apdrošināšanas līguma izbeigušos periodu un ar apdrošināšanas līguma noslēgšanu saistītos Apdrošinātāja pierādāmos izdevumus, kas nepārsniedz 25% no apdrošināšanas prēmijas;
- 46.5.3. ja līguma darbības laikā ir veiktas apdrošināšanas atlīdzības izmaksas un izmaksātā atlīdzība ir lielāka par atmaksājamo prēmijas daļu (starpība starp iemaksāto prēmiju un prēmijas daļu par līguma darbības izbeigušos periodu), apdrošināšanas prēmija par visu polisē paredzēto apdrošināšanas līguma darbības laiku pienākas Apdrošinātājam.

47. pants. Distances līguma noslēgšana.

- 47.1. Ja apdrošināšanas līgums tiek noslēgts, izmantojot distances saziņas līdzekli, Apdrošinājumaņēmējs Apdrošinātājam uz Apdrošinātāja norādītu distances saziņas līdzekļa adresi nosūta aizpildītu elektronisku apdrošināšanas pieteikumu.
- 47.2. Apdrošināšanas līgums tiek noslēgts, pamatojoties uz Apdrošinājumaņēmēja nosūtīto apdrošināšanas pieteikumu. Apdrošināšanas līgums ir uzskatāms par noslēgtu ar brīdi, kad Apdrošinātājs elektroniskā veidā uz Apdrošinājumaņēmēja norādīto e-pasta adresi ir nosūtījis sagatavotu apdrošināšanas polisi, apdrošināšanas noteikumus un rēķinu, bet ne ātrāk par apdrošināšanas prēmijas maksājuma saņemšanas brīdi.
- 47.3. Ja apdrošināšanas līgumā puses vienojas, ka apdrošināšanas prēmija tiek samaksāta pēc apdrošināšanas līguma spēkā stāšanās, tad pēc apdrošināšanas prēmijas samaksas apdrošināšanas līgumā noteiktajā termiņā apdrošināšanas līgums ir spēkā ar tajā norādīto spēkā stāšanās brīdi.
- 47.4. Ja apdrošināšanas prēmijas samaksa nav veikta līdz norādītajam termiņam, apdrošināšanas līgums nav stājies spēkā.
- 47.5. Apdrošinājumaņēmējs var izmantot atteikuma tiesības un 14 dienu laikā no apdrošināšanas līguma noslēgšanas dienas vienpusēji atkāpties no noslēgtā apdrošināšanas līguma.
- 47.6. Par pieņemto lēmumu Apdrošinājumaņēmējs nosūta Apdrošinātājam rakstisku iesniegumu. Apdrošinātājs viena mēneša laikā no dienas, kad saņemts Apdrošinājumaņēmēja paziņojums par atteikumu, atmaksā Apdrošinājumaņēmējam neizmantoto

apdrošināšanas prēmijas daļu, kuras apmēru nosaka, atskaitot no iemaksātās apdrošināšanas prēmijas daļu par apdrošināšanas līguma darbības izbeigušos periodu un ar apdrošināšanas līguma noslēgšanu saistītos Apdrošinātāja pierādāmos izdevumus, bet ne vairāk par 25% no apdrošināšanas prēmijas.

48. pants. Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā pienākumi.

- 48.1. Apdrošinājumaņēmēja pienākums ir samaksāt apdrošināšanas prēmiju līdz apdrošināšanas līgumā norādītajam datumam. Strīda gadījumā izšķiroša nozīme ir datumam, kurā Apdrošinātājs prēmiju saņem. Apdrošinājumaņēmēja pienākums ir 3 darba dienu laikā rakstiski ziņot Apdrošinātājam par izmaiņām polisē sniegtajā informācijā. Ja izmaiņu rezultātā ir palielinājies risks, Apdrošinātājs ir tiesīgs piedāvāt Apdrošinājumaņēmējam grozīt apdrošināšanas līguma noteikumus, izbeigt apdrošināšanas līgumu, aprēķināt un pieprasīt papildu apdrošināšanas prēmiju.
- 48.2. Par katru apdrošināšanas gadījumu vai katru negadījumu, kura rezultātā varētu tikt izvirzīta prasība par zaudējuma atlīdzināšanu, Apdrošinātājam vai Apdrošinājumaņēmējam nekavējoties, tiklīdz tas iespējams, bet ne vēlāk kā 3 darba dienu laikā, rakstiski jāpaziņo Apdrošinātājam, kā arī jāveic visi iespējamie pasākumi, kas nepieciešami lietas apstākļu noskaidrošanai un zaudējuma samazināšanai. Veicot iepriekš minētos pasākumus, jāizpilda visi iespējamie Apdrošinātāja norādījumi.
- 48.3. Apdrošinātājs var samazināt apdrošināšanas atlīdzību, bet ne vairāk kā par 50%, ja Apdrošinātais vieglas neuzmanības dēļ nav izpildījis kādu no šajā apdrošināšanas līgumā noteiktajiem pienākumiem, un zaudējums radies tiešā cēloņsakarībā ar šiem pārkāpumiem.
- 48.4. Apdrošinājumaņēmējam nekavējoties, bet ne vēlāk kā 3 darba dienu laikā, rakstiski jāinformē Apdrošinātājs par izmaiņām Apdrošinājumaņēmēja un Apdrošinātā pasta adresē, kas nepieciešama līgumsaistību izpildei.

49. pants. Lēmums par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu vai tās atteikumu un prasījuma tiesību pārņemšana.

- 49.1. Lēmums par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu vai tās atteikumu tiek pieņemts 5 darba dienu laikā pēc visu nepieciešamo dokumentu saņemšanas un pilna zaudējumu apjoma noteikšanas.
- 49.2. Apdrošinātāja pienākums ir ne vēlāk kā viena mēneša laikā no dienas, kad saņemts iesniegums par apdrošināšanas atlīdzību, rakstveidā informēt Apdrošinājumaņēmēju par papildu dokumentiem, kas nepieciešami, lai varētu pieņemt lēmumu par apdrošināšanas atlīdzību.
- 49.3. Apdrošinātājs izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības apmērā pārņem Apdrošinātā prasījuma tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem.

Ja Apdrošinātā (Apdrošinājuma ņēmēja) darbības vai bezdarbības rezultātā nav iespējama regresa prasība par labu Apdrošinātājam, Apdrošinātājs var prasīt no Apdrošinātā izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības atmaksāšanu tādā apmērā, par kādu nav iespējama regresa prasība, vai arī samazināt izmaksājāmās apdrošināšanas atlīdzības apmēru.

- 49.4. Apdrošinātājs no aprēķinātās apdrošināšanas atlīdzības ir tiesīgs ieturēt apdrošināšanas līgumā noteikto pašrisku un nesamaksāto apdrošināšanas prēmijas daļu par visu polisē norādīto apdrošināšanas periodu.

50. pants. Vispārīgie izņēmumi.

Ar šī apdrošināšanas līguma noslēgšanu puses ir vienojušās, ka sekojoši zaudējumu gadījumi netiek atzīti par apdrošināšanas gadījumiem, ja riska iestāšanos un/vai zaudējuma rašanos, vai Apdrošinātā, Apdrošinājuma ņēmēja darbību vai bezdarbību pirms vai pēc riska iestāšanās raksturo sekojoši faktiskie apstākļi:

- 50.1. zaudējumu tieši vai netieši izraisa vai tas iestāties saistībā ar jebkāda veida terora aktu vai gatavošanos tam. Ar jēdzienu "terora akts" šajā izņēmumā tiek saprasta politisku, reliģisku, ideoloģisku vai etnisku mērķu vārdā sarīkota vai piedraudēta vardarbības pielietošana, ko veic viena persona vai personu grupa, kas rīkojas savā vai kādas organizācijas(-u), vai valdības(-u) uzdevumā, vai ar tām sadarbojoties, ar nolūku ietekmēt valdību un/vai iebiedēt sabiedrību vai sabiedrības daļu;
- 50.2. zaudējumu izraisa nepārvarama vara. Par nepārvaramu varu puses vienojas uzskatīt apstākļus, kas ir ārpus pušu kontroles („force majeure” apstākļi): streiks, sacelšanās, iekšēji nemieri, pilsoniska nepakļaušanās, dumpis, bruņota sadursme, masu nekārtības, revolūcija, militārs apvērsums, tiesiski uzurpēta militāra vara, karš, pilsoņu karš, kara stāvoklis, kara darbība, invāzija, ārvalstu ienaidnieka darbība, valsts vai pašvaldību varas akcijas, likumu un citu normatīvo aktu izmaiņas, valdības rīkojumi;
- 50.3. zaudējumu izraisa kodolenerģijas tieša vai netieša iedarbība, starojums (radioaktīvais, elektromagnētiskais, gaismas vai karstuma);
- 50.4. Apdrošinātais vai Apdrošinājuma ņēmējs ar ļaunu nolūku vai vainas pakāpi, kas zaudējumu atlīdzināšanas un citu civiltiesisko seku ziņā ir pielīdzināma ļaunam nolūkam, ir veicis darbības vai pieļāvis bezdarbību, kas palielina apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību vai nav nekavējoties rakstiskā veidā informējis Apdrošinātāju par apdrošinātā riska palielināšanos;
- 50.5. riska iestāšanos vai zaudējuma rašanos izraisījis Apdrošinājuma ņēmējs ar ļaunu nolūku vai vainas pakāpi, kas zaudējumu atlīdzināšanas seku ziņā ir pielīdzināma ļaunam nolūkam, vai saistīta ar apdrošināšanas krāpšanu;

- 50.6. Apdrošinājuma ņēmējs, Apdrošinātais vai to ģimenes locekļi rupji pārkāpuši Latvijas Republikas normatīvos aktus vai kādu no šajā apdrošināšanas līgumā noteiktajiem pienākumiem, un zaudējums radies tiešā cēloņsakarībā ar šiem pārkāpumiem;
- 50.7. nodiluma, nolietojuma un citu tamlīdzīgu procesu rezultātā;
- 50.8. iestājoties apdrošināšanas gadījumam, Apdrošinājuma ņēmējam nav apdrošināmā interese;
- 50.9. Apdrošinājuma ņēmējs vai Apdrošinātais apzināti sniedzis nepatiesu informāciju pieteikumā pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas vai par zaudējuma rašanās apstākļiem;
- 50.10. zaudējums radies pirms vai pēc noslēgtā apdrošināšanas līguma darbības laika; zaudējums nav radies līguma darbības laikā vai apdrošināšanas vietā.

51. pants. Personas datu apstrāde un cita informācija.

- 51.1. Apdrošinājuma ņēmējs un Apdrošinātais, noslēdzot apdrošināšanas līgumu, piekrīt savu personas datu, tai skaitā sensitīvo personas datu un personas identifikācijas kodu, apstrādei.
- 51.2. Apdrošinātājs nodrošina saņemtās informācijas, tai skaitā personas datu, konfidencialitāti un veic to apstrādi, ievērojot Fizisku personu datu aizsardzības likumu.
- 51.3. Apdrošinātājam ir tiesības par Apdrošināto un Apdrošinājuma ņēmēju saņemto informāciju apstrādāt, izmantot savā apdrošināšanas darbībā, glabāt savā datu bāzē un nodot to saviem darbiniekiem, ekspertiem, līdzapdrošinātājiem, pārāpdrošinātājiem un citiem ERGO grupas uzņēmumiem.
- 51.4. Apdrošinātājs Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, gadījumos un apjomā sniedz par Apdrošināto un Apdrošinājuma ņēmēju saņemto informāciju valsts un pašvaldību iestādēm un citām personām.

52. pants. Strīdu izskatīšanas kārtība.

- 52.1. Apdrošināšanas līgumu veidojošos dokumentus vērtē kā vienotu veselumu. Pretrunu gadījumā prioritāri ir Apdrošināšanas līgumā norādītie sevišķie noteikumi. Ja konstatē pretrunu starp šiem noteikumiem un attiecīgā apdrošināšanas seguma noteikumiem, tad prioritāri ir attiecīgi izvēlēti apdrošināšanas seguma noteikumi.
- 52.2. No Apdrošināšanas līguma izrietošo saistību regulēšanai piemēro šos noteikumus, Latvijas Republikas likumu "Par apdrošināšanas līgumu" un citus Latvijas Republikas normatīvos aktus. Jautājumus, kuri nav atrunāti šajos noteikumos un Apdrošināšanas līgumā, risina saskaņā ar saistošiem Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem.
- 52.3. Apdrošināšanas līgumā lietotie termini un jēdzieni, kas nav definēti šajos noteikumos, tulkojami saskaņā

ar attiecīgo apdrošināšanas veidu noteikumiem un Latvijas Republikas likumā „Par apdrošināšanas līgumu”, Civillikumā un citos spēkā esošajos normatīvajos aktos, kas regulē konkrēto nozari, noteikto.

- 52.4. Visi ar Apdrošināšanas līgumu saistītie strīdi tiek risināti sarunu ceļā. Apdrošinātajam ir tiesības vērsties ar sūdzību Latvijas Apdrošinātāju asociācijas ombudā, ja šāda strīda izskatīšanu paredz tā reglaments. Ja vienošanās netiek panākta vai līdzējus neapmierina ombuda lēmums, strīdu risina tiesā Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
- 52.5. Visiem iesniegumiem un paskaidrojumiem jābūt iesniegtiem rakstiskā veidā Apdrošinātāja norādītajā formā, un tie jāadresē Apdrošinātājam uz apdrošināšanas līgumā minēto adresi. Iesniegumi un paskaidrojumi, kas nav iesniegti rakstiski, Apdrošinātājam nav saistoši.
- 52.6. Apdrošinājuma ņēmēja un Apdrošinātāja iesniegumus, kas iesniegti rakstiski, Apdrošinātājs izskata un sniedz atbildi 30 dienu laikā no to saņemšanas dienas.